Søg rigtigt og du skal finde

Brug internettet optimalt

- @ -?~YAHOO!@.(3- • • • •	LC Sa St	aving C:\WINDOWS\Skriveettet\simps aving C:\WINDOWS\Skriveettet\simps natus: 115K of1446K (at 2.4K/sec) me Left 00:09:12	on.zip
Exploring Mars Win VR date W	Letter all the words	~ 1	II	7%
Search option	mars	CH)	Cancel	
<u>Yellow Pages</u> - <u>People Search - Maps - Classifieds - News - Stock Ouotes - St</u>		_		
Arts and Humanities Architecture, Photography, Literature News and Media [Xira Current Events, Magazines,	dditional Search Terms:			
Business and Economy [Xtra!] Companies, Investing, Employment Sports, Games, Travel, Auto	NASA			
<u>Computers and Internet [Xtral]</u> <u>Reference</u> Libraties, Dictionaries, Phor	mars bar			
• Education Universities, K-12, College Entrance • Regional Countries, Regions, U.S. St.	Restrict Search to: Date	ALV	Check Out	1
Entertainment [Xtraf] CoolLinks, Movies, Music, Humor Science CS. Biology, Astronomy, Et	C Anytime	ALTAVISTA ^{**}	twork Pelo Alie, CA-USA New Features	
Government Military, Politics [Xtra1], Law, Taxes Social Science Anthropology, Sociology, [C in the last week	Search the Web 💌 for	documents in any language 🔽	
• <u>Health [Xtra1]</u> Medicine, Drugs, Diseases, Fitness • <u>Society and Culture</u> People, Environment, Religi	After or on			the solino
	Location:		Help . Preferences . New :	Jearch . Advanced Search
	Continent Contraction Contrac	Dictionary: Hacker's Dictionary	Page http://www.wired.co	
* Find breve i en nyhedsgruppe	Acrobat □ VB Script	REDNEWS		m
* Hent programmer	Page Type:		nearly DOU the SPEED	BLE. Nimit
* Din egen bibliotekar	Any Page Top Page	UP STORIES updated 8:15pm 26 Jul	.97.PDT FOR TURBO CUC	HERE!
* Find en e-mail adresse	C Page Depth	Fixen' To Spawn	K56fle is her	к" е.
* Design din egen hjemmeside		⊚ A Chat with the இ 5 B H G	Master of Digital Hell	
* Postlister, radio m.v.	857.4	TOCK QUOTE 5:15 pm R. U. Sinus Spawn's digital film	effects and who's really evil.	
* Gratis permanent e-mail adress		B:15 pm	awns Digital Diplomacy S* Jon Katz Media Rant	
* Ekstra e-mail adresse		Other Top Stories Hacker's Dictionary Lookup	Today God, Ge "Digital"	iks, 🗾

www.KnowWare.dk

1. udgave

Torben Kjær

3

8,5

Brug Internettet optimalt

Torben Kjær, torben@prestige.dk 1. udgave, 1. oplag, jan. 1998

© Copyright 1998 Torben Kjær og **KnowWare**, DK-3100 Hornbæk www.knowware.dk

ISBN 87-90027-73-6

Om dette hæfte

Mange Internetbrugere bliver skuffede, når den første facination har lagt sig, og de opdager, at det kan være meget svært at finde de få interessante ting mellem de mange millioner websider. Nogle gange virker det nærmest som om, at visse Internetbrugere har et hemmeligt broderskab, hvor de udveksler de gode Internetadresser med hinanden uden at lade andre få de gode tips. Og når man endelig selv finder en værdifuld adresse, har man ofte fornemmelsen af, at man ikke rigtigt udnytter mulighederne. I dag er mange websteder så komplekse, at de kan sammenlignes med egentlige programmer. Man giver sig sjældent tid til at lære alle fiduserne, og går derved glip af de mest spændende muligheder. Dette hæfte handler om en række af de websteder, som er uundværlige i brugen af Internettet Du finder ikke adresser på websider om japansk papirfoldekunst eller opskrifter til julemaden her i hæftet. Webstederne er udvalgt således, at næsten alle vil kunne have glæde af at kende dem. En del af dem er søgeværktøjer eller værktøjer, som på anden måde hjælper dig til at overskue nettet. Andre websteder er nyttige værktøjer som kan hjælpe dig med praktiske opgaver på computeren. Fælles for alle webstederne er, at de udvider mulighederne for, hvad du kan bruge nettet til.

Både nye og erfarne Internetbrugere vil kunne få glæde af dette hæfte. Jeg forventer dog at du har en smule kendskab til at surfe på nettet. Er du fuldstændig nybegynder, eller er du slet ikke på nettet en dnu, vil jeg anbefale, at du først læser *Start med Internettet*.

Hæftet kan bruges uanset om du bruger Macintosh, Windows 95 eller 98, Windows 3.1 eller noget helt fjerde. Det gør heller ikke den store forskel, hvilken webbrowser du bruger (webbrowseren er det program du bruger til at se websiderne med). I nogle tilfælde giver jeg eksempler fra Internet Explorer og Netscape Navigator, som er de to mest almindelige webbrowsere.

Du kan lære meget mere om Internettet i hæftet Start med Internettet.

Har du lyst til selv at give dit bidrag til Internettet kan du læse hæftet Webdesign.

Har du kritik eller kommentarer eller forslag til websteder, som bør med i næste udgave af hæftet, er du meget velkommen til at skrive til mig. Adressen er

torben@prestige.dk

God fornøjelse med læsningen!

Torben Kjær

Det grundlæggende

Hvis du er helt nybegynder så bør du læse dette afsnit om de de helt grundlæggende ting. Hvis du er vant til at bruge nettet kan du med det samme hoppe videre til side 5.

Hvordan anvender jeg en webadresse?

Alle websteder har en adresse. Når du vil se webstedet, skriver du den pågældende adresse i adressefeltet, som er det hvide felt øverst i webbrowseren, og trykker på retur-tasten.

Alle webadresser starter med den kryptiske betegnelse http://. Du behøver ikke at skrive denne forstavelse, da webbrowseren selv indsætter den. Derfor er forstavelsen heller ikke med, når jeg skriver adresser i dette hæfte.

De fleste af de store, populære websteder har en adresse, der starter med *www.*, har firmanavnet i midten og slutter med *.com*. Eksempler er **www.microsoft.com** og **www.cocacola.com**. I de tilfælde behøver man ikke huske andet end firmanavnet. Hvis du kan huske, at søgeværktøjet hedder *HotBot*, er der en god chance for, at du finder det på adressen **www.hotbot.com**. Hvis du bruger Netscape, kan du nøjes med at skrive firmanavnet i adressefeltet. Skriver du f.eks. yahoo i adressefeltet, bliver det automatisk oversat til **http://www.yahoo.com**.

Hvordan kan jeg huske webstederne til en anden gang?

Læg et bogmærke når du besøger en webside som du regner med at du vil besøge igen. Mange af de websteder der er beskrevet i dette hæfte vil du få glæde af igen og igen, så det er en god idé at lægge et bogmærke første gang du besøger dem. I Netscape gøres det ved at vælge *Bookmark* \rightarrow *Add Bookmark*. I Internet Explorer: Vælg *Favorites* \rightarrow *Add to Favorites*. Derefter er titlen på websiden blevet tilføjet til menuen *Bookmark* eller *Favorites*, og siden kan altid kaldes frem igen ved at klikke på titlen.

Et websted beder mig om at finde på en adgangskode. Hvad skal jeg gøre?

Nogle websteder er kun for registrerede brugere, dvs. brugere, som er blevet tildelt et brugernavn og en adgangskode (f.eks. *My Yahoo* eller *GeoCities*). Normalt får du lov til at vælge din egen adgangskode. Det er vigtigt, at du ikke undervurderer vigtigheden af et godt password. Hvis dit password er for nemt at gætte, risikerer du, at andre får fat i fortrolige oplysninger om dig. Den bedste måde, at lave en adgangskode på, er at tænke på en sang, et filmcitat eller lignende, som du er sikker på, du kan huske og så tage forbogstaverne og eventuelt blande et par tal ind i det: *To mus faldt ned i en spand med mælk* bliver til den fremragende adgangskode *2mfni1smm*. Desuden bør du aldrig bruge den samme adgangskode flere forskellige steder. Det er sket, at teknikere ét sted har afprøvet deres brugeres adgangskoder andre steder og på den måde fået adgang til fortrolige oplysninger. I princippet bør du heller ikke skrive dine adgangskoder ned, men hvis du har mange adgangskoder, kan det måske blive nødvendigt. Hvis du skriver dem ned, så gør det på papir og ikke på computeren, hvor det er lettere for andre at få adgang til dem.

Spørgsmål og svar

Dette afsnit besvarer en række spørgsmål om forskellige måder at bruge Internettet på. Herfra kan du springe videre til de enkelte afsnit i hæftet, som beskriver mere detaljeret hvordan websteder på Internettet kan hjælpe dig med dine behov.

Hvordan finder jeg det jeg søger på Internettet?

Der findes to fundamentalt forskellige måder at søge efter websider på nettet på.

Indholdsfortegnelser er hierarkiske, emnebaserede oversigter over et udvalg af websteder.

Søgeværktøjer er databaser over tekst-indholdet på hovedparten af alle verdens websider.

En indholdsfortegnelse dækker kun en ganske lille procentdel af nettets sider. Til gengæld er webstederne blevet kategoriseret af mennesker, som kan forstå indholdet på siderne. Det betyder at webstederne er blevet anbragt i et logisk sammenhæng, så det er nogenlunde enkelt for andre at finde det de søger. Desuden sker kategoriseringen ofte med udgangspunkt i et helt websted, i modsætning til søgeværktøjerne, som udelukkende finder enkelt-sider. En af de bedste indholdsfortegnelser på nettet hedder *Yahoo (læs mere side 8)*. I Danmark har vi en indholdsfortegnelse ved navn *Jubii*, som dækker en stor del af de danske websteder (side 11).

Søgeværktøjer dækker hovedparten af alle verdens websider, og er dermed langt mere omfattende end selv de største indholdsfortegnelser. Søgeværktøjerne fungerer helt igennem automatisk ved at lagre alle ordene på websiderne. Søgeværktøjer søger udelukkende på enkelt-sider, og tager ikke hensyn til hvordan de hænger sammen i websteder.

Et af de bedste søgeværktøjer hedder *HotBot* (se side 12). Et andet søgeværktøj er *AltaVista*. Og så er der Google, som især er velegnet til at finde populære websider (side 19), og Northernlight som selv kan sortere resultaterne i forskellige mapper (side 21).

Hvornår bruges en indholdsfortegnelse?

Brug en indholdsfortegnelse når:

- Du søger kendte websteder, kommercielle websteder eller websteder fra firmaer eller organisationer.
- Du søger websteder om almene emner
- Du ikke er på jagt efter noget bestemt, men bare vil se hvad nettet kan tilbyde.

Hvornår skal jeg bruge et søgeværktøj?

Brug et søgeværktøj når:

- Du uden held har brugt en indholdsfortegnelse.
- Du søger en privatpersons hjemmeside
- Du søger websider om yderst specifikke emner som ikke findes i nogen indholdsfortegnelse.
- Du søger websider som handler om en kombination af forskellige emner
- Du søger websider på et sprog som ikke er dækket af en af de indholdsfortegnelser du kender (Yahoo dækker hovedsagligt engelsksprogede websider, mens Jubii dækker dansksprogede websider)

Hvis du for eksempel vil finde websider om at lege med lego, så brug en indholdsfortegnelse (dette emne er så generelt at det ganske sikkert vil være dækket). Hvis du derimod søger information om sammenhængen mellem rygning og en ganske bestemt sygdom, kan du være nødt til at bruge et søge-værktøj. Hvis du leder efter webstedet for en firma som producerer bilradioer, så brug en indholdsfor-tegnelse. Hvis du leder efter websiden for din spanske penneven, så brug et søgeværktøj. Du kan læse meget mere om søgeværktøjer og indholdsfortegnelser fra side 8.

Det meste af hvad jeg finder på nettet er helt ubrugeligt. Er der overhovedet noget der er noget værd?

Kvaliteten af websiderne er ganske rigtigt meget svingende. *Lycos Top 5%* består af en oversigt over særligt fremragende websider.

Der er tale om en indholdsfortegnelse ligesom *Yahoo* og *Jubii*, men med hovedvægten på kvalitet frem for kvantitet. Kvaliteten bedømmes af Lycos' egne redaktører.

Toptenlinks.com har endnu færre links, men her er kvaliteten til gengæld bedømt af brugerne selv gennem afstemninger (se side 21).

Hvad betyder download?

At downloade betyder at transportere en fil fra en computer på Internettet hjem på din egen computer. Egentlig downloader du hver gang du ser en webside på skærmen, men man bruger oftest udtrykket i forbindelse med at hente programmer, som skal bruges på computeren når du ikke mere er på nettet.

Hvordan kan jeg downloade programmer og anvende dem på min egen computer?

På side 25 kan du læse om *shareware.com* som er et søgeværktøj du kan bruge til at finde programmer som du kan bruge på din egen computer.

Hvis du er interesseret i at downloade programmer til Internetbrug kan det være en fordel i stedet at bruge *TUCOWS* (side 31) som har en meget grundig oversigt over alle de Internetprogrammer du kan få brug for.

Hvad er en webbrowser?

Webbrowseren er det program du bruger til at surfe på nettet med.

Har det nogen betydning hvilken webbrowser jeg bruger?

Sandsynligvis bruger du enten Microsoft Internet Explorer eller Netscape Navigator. Det er ikke afgørende om du bruger det ene eller det andet program. De to firmaer ligger i konstant konkurrence om at forbedre browserne, og der er fordele og ulemper ved begge browsere. Webbrowserne kommer ofte i nye forbedrede versioner og det er en god idé altid at bruge den nyeste version, som giver flere muligheder.

Hvor kan jeg få en ny?

Hos browsers.com kan du downloade den nyeste version af din yndlingsbrowser (se side 29).

Jeg forsøgte at se tv-avisen via DR's websider (www.dr.dk), men der stod at jeg manglede en plug-in. Hvad betyder det?

Plug-ins (udvidelsesmoduler) og *active-X komponenter* er ekstraudstyr til din webbrowser. Webbrowseren kan nemlig i sig selv kun vise ganske få typer filer: Tekst og billeder. Alle andre typer filer, f.eks. film, lyde, animationer og meget andet, kan du kun få glæde af, hvis webbrowseren er blevet forbedret med en plug-in, som kender den pågældende type fil. Hvis du vil se tv-avisen på nettet skal du have en plug-in der kan afspille den form for film.

Du kan få en oversigt over plug-ins hos *browsers.com*. Hvis du gerne vil bruge browseren til de særlige ting som kræver en plug-in kan du også downloade den herfra.

Der følger kun én e-mail adresse med Internet-abonnementet, men vi er fem i familien. Hvad skal vi gøre?

Alle kan få en gratis e-mail adresse hos *Netaddress* (se side 38).

Min tante er vild med John Travolta og får e-mail fra en masse andre som også er det. Kan jeg også være med?

Din tante er med på en såkaldt *postliste*. Ved hjælp af postlister (engelsk: *mailing lists*) kan en gruppe af personer med en fælles interesse sende e-mail til hinanden. Du kan læse om postlister og hvordan du ved hjælp at *Liszt* finder interessante postlister.

Du kan også selv oprette din egen postliste via EGroups.

Min fætter er kommet på nettet, og jeg vil overraske ham ved at skrive en e-mail til ham, men jeg har ikke hans adresse?

Når du skal finde en e-mail adresse kommer du ikke langt med traditionelle søgemaskiner eller indholdsfortegnelser, som kun kan finde websider. Her kan du i stedet anvende *E-post Danmark adressekataloget* (se side 33), hvis det er en dansk e-mailadresse, du søger, og *Yahoo People Search* (se side 36) hvis du leder efter en udenlandsk e-mailadresse.

Jeg forstår ikke fransk. Hvordan kan jeg læse en fransk webside?

Simpelt. Lad Babelfish oversætte den for dig. Læs om Babelfish på side 59. Du kan også bruge WordBot til at hjælpe dig med ord du ikke forstår (læs om WordBot på side 52).

Jeg synes kun der er store firmaer på nettet. Er der slet ingen almindelige mennesker?

Jo, der er masser af almindelige mennesker på nettet, men det er de færreste der har deres egne websider. I stedet udfolder mange sig i *nyhedsgrupperne*. Nyhedsgrupper er særlige diskussionsklubber, hvor Internetbrugerne kan diskutere et utal af emner med hinanden. Med *Deja* (side 56) kan du finde nyhedsgrupper om netop det emne der interesserer dig og du kan søge efter indlæg om ganske bestemte ting.

Hvad betyder proxy server og firewall?

Jeg ved det ikke, men jeg ved hvor du kan finde ud af det. Kig hos hos *PCWebopaedia*, som har en forklaring på alle de computer- og Internetudtryk du støder på (side 53).

Når jeg starter min webbrowser åbner den altid med min Internetudbyders hjemmeside. Hvordan kan jeg starte med en anden?

Du kan lave din helt personlige hjemmeside som du kan bruge som et velegnet springbræt ud på nettet. Brug *Netscape PowerStart* til at lave din egen skræddersyede startside som kun du kan få adgang til (side 46).

Fint nok, men jeg vil også gerne have en hjemmeside som alle andre kan se?

I det tilfælde kan du bruge *GeoCities*, som tilbyder gratis hjemmesider til alle Internetbrugere. Du skal regne med at det tager et stykke tid at fremstille siderne, men GeoCities indeholder alle de nødvendige værktøjer (side 49).

Hvad laver alle de andre, når de er på nettet?

Godt spørgsmål! Hos 100hot kan du se en top100 over de mest besøgte websteder på nettet (side 54).

Er det rigtigt at hackere ude fra nettet kan bryde ind på min computer når jeg er på nettet?

I princippet ja. Med Shields Up! (se side 66) kan du teste sikkerheden af din computer og lære om hvordan du kan beskytte din computer mod den slags angreb.

Jeg har hørt at det er muligt for andre at udspionere mig, når jeg er på nettet, og f.eks. aflæse informationer om mig. Er det rigtigt?

Ja, det er faktisk muligt for websteder som du besøger at aflæse en række informationer om dig og din computer. I mange tilfælde er det i princippet muligt at spore et besøg på et websted helt tilbage til en konkret enkeltperson. Hos privacy.net (se side 67) kan du se hvilke informationer du afgiver til webstederne. Med Anonymizer (se side 68) kan du surfe anonymt på nettet, og dermed forhindre webstederne i at spore dig på nogen måde.

At søge på nettet

Yahoo!

www.yahoo.com

Det allervigtigste værktøj for en Internetbruger er en god indholdsfortegnelse over websteder. Yahoo er nok verdens mest kendte websted. Det er ikke uden grund, eftersom Yahoo er det mest ambitiøse og vellykkede forsøg på at sætte system på websiderne på nettet.

Yahoo er en hierarkisk, emne-orienteret oversigt over websteder. Yahoo består af en række kategorier og underkategorier, og de titusinder af websteder i Yahoo's oversigt, er alle placeret i en passende kategori.

Der er to måder at bruge Yahoo på:

1. Klik dig frem til den rette kategori ved at klikke på de overordnede kategorier.

2. Skriv et eller flere ord i søgefeltet, og få en liste over kategorier og websider som indeholder dette ord i titlen eller beskrivelsen.

Shop Auctions Classifieds Shopping Travel Yellow Pgs Maps Media News Sports Stock Quotes TV Weather Connect Chat Clubs Games GeoCities Greetings Invites Mail Messenger Personals People Search For Kids Personal · My Yahoo! · Addr Book · Calendar · Briefcase · Photos · Alerts · Bookmarks · Companion · Bill Pay more...

Yahoo! Shopping - Thousands of stores. Millions of products.				
Departments		Stores	Features	
· Apparel	· Flowers	 <u>Eddie Bauer</u> 	J. K. Rowling	
· Luxury	· Sports	 <u>1-800-Flowers</u> 	Gift Ideas	
· Computers	Music	<u>Banana Republic</u>	 Special Offers 	
· Electronics	· <u>Video/DVD</u>	Macy's	Digital Cameras	

Arts & Humanities Literature, Photography...

Business & Economy B2B, Finance, Shopping, Jobs...

Computers & Internet Internet, WWW, Software, Games ...

Education College and University, K-12...

Entertainment

News & Media Full Coverage, Newspapers, TV...

Recreation & Sports Sports, Travel, Autos, Outdoors ...

Reference Libraries, Dictionaries, Quotations...

Regional Countries, Regions, US States ...

Science

Cool Links, Movies, Humor, Music... Animals, Astronomy, Engineering ...

In the News
Armed man holds children hostage in Luxembourg Clinton offers to share defense technology Microsoft files final arguments 68 kids eliminated in spelling bee more
Marketplace
 Free <u>56K Internet Access</u> <u>V! Travel</u> - buy tickets, check arrival times Looking for a <u>car</u>? job? <u>house</u>? <u>date</u>?
Broadcast Events
 12pm ET : <u>Kemper Open</u> - first round 8pm : <u>Billy Graham Webcast</u> 8pm : <u>Stars</u> vs. <u>Devils</u> - Stanley Cup, Game 2
more

Forsiden indeholder de 14 hovedkategorier som alle websiderne er organiseret indenfor. De mindre ord som står under hovedkategorierne er de vigtigste underkategorier under hver kategori. Klik på den kategori, der passer bedst til det emne du søger. Du får så en ny side, som indeholder underkategorier til den kategori du valgte. Her kan du igen vælge en kategori, og sådan kan du fortsætte indtil du har fundet den rette kategori.

Hvis jeg var interesseret i websider om min yndlings tv-serie *Friends*, ville jeg f.eks. starte med at klikke på kategorien *News and Media*. Derefter ville jeg klikke *Television*→*Shows*→*Comedies* og til sidst *Friends*.

Den side jeg derefter har på skærmen består af fire dele: En oversigt over sidens placering i hierarkiet, et søgefelt, en liste over underkategorier og en liste over websider som hører hjemme i den pågældende kategori.

Oversigt over sidens placering i hierarkiet

Øverst på siden ses hele rækken af kategorier man har klikket sig igennem. Ved at klikke på en hvilken som helst af de understregede kategorier kan man hoppe tilbage til den pågældende kategori.

Top:News and Media:Television:Shows:Comedies:Friends

Søgefelt

I søgefeltet kan man lave en søgning på et eller flere ord, og finde alle de kategorier og websider som indeholder det pågældende ord. Hvis man skriver flere ord i søgefeltet finder man kun sider og kategorier som indeholder *alle* ordene. Ved siden af søgefeltet markerer man, om man ønsker at søge i hele Yahoo, eller om man kun vil søge i den kategori man befinder sig i (og alle kategorier under denne). Hvis du står i en relevant kategori så start med at søge her. Hvis det ikke giver noget resultat kan du bagefter søge på hele Yahoo.

Liste over underkategorier

Underkategorierne er fremhævet med fed skrift, mens selve websiderne i kategorien står med almindelig skrift. Kategorierne er adskilt i to dele af en bjælke. Over bjælken står kategorier som Yahoo mener fortjener en tydelig placering. Det er for det meste andre dele af Yahoo-systemet som trænger til lidt reklame.

- Yahoo! Net Events: Friends today's chats and programs.
- <u>Indices</u> (4)
- Actors and Actresses (6)
- Anti-Friends (5)
- <u>Chat</u> (8)
 <u>Multimedia</u> (6)
- Scripts (4)

Under bjælken står underkategorierne til den pågældende kategori. Tallet i parantes fortæller hvor mange kategorier og sider der er ialt i den pågældende kategori. F.eks. kan man se, at der er 8 henvisninger i kategorien *Chat*, men man kan ikke vide hvor mange der er websider og hvor mange der er underkategorier, før man har klikket sig videre. Nogle gange er en kategori markeret med et snabel-a (@). Det betyder, at den pågældende kategori egentlig hører til et andet sted i hierarkiet. Når man klikker på kategorien vil man blive ført til det pågældende sted. F.eks. hører musiktidskrifter hjemme under kategorien *Business and Economy* og underkategorien *Products and Servi*-

 $ces \rightarrow Magazines \rightarrow Music$. Men da det er ligeså naturligt at kigge i kategorien *Entertainment* og underkategorien *Music* er der her en henvisning til kategorien *Magazines*.

Oversigt over websider

Siderne fremtræder i form af titlen på siden, og en kort beskrivelse på højst et par linier. Man kan ganske enkelt klikke på titlen for at gå til den pågældende side. Websider som først for nylig er blevet indføjet i systemet er markeret med et lille ikon med teksten **NEW!**. Websider som er specielt fremragende (f.eks. fordi de er specielt nyttige, grundige eller teknisk imponerende) er markeret med et par små røde solbriller, som kan oversættes til *cool*. Solbrillerne kan betragtes som en anbefaling, om at dette websted er bedre end de andre. Websider som er markeret med **NEW!** eller *cool* er placeret øverst på listen, men ellers er listen sorteret alfabetisk. Endelig er der en sjælden gang en webside som er markeret med et ikon med teksten *Review*. Du kan klikke på ikonet og læse en anmeldelse af websiden, hvis du ikke hellere med det samme vil klikke dig videre til siden og bedømme selv.

- <u>Gregor's Friends Page</u> **NEW!** features a puzzle, interactive movies, sounds, Phoebe's songs and lyrics, the theme tune and much more!
- Aaron's Friends Dedication Page
- <u>Aaron's World of Friends</u>
- <u>Al's Friends Page</u>

Nogle gode tips når du bruger Yahoo!

- 1. Brug engelske søgeord (hvis du leder efter danske websider skal du i stedet bruge Jubii (side 11) og sørg for at stave rigtigt
- 2. Ofte giver det bedre resultater at klikke sig gennem kategorierne end at skrive søgeord.
- 3. Husk at indholdet af kategorierne er sorteret alfabetisk der er ingen grund til at tro at de øverste emner på listen er bedre end de nederste.

Andre muligheder med Yahoo

Yahoo er ikke tilfreds med at være nettets indholdsfortegnelse. De vil også gerne levere nyheder, aktiekurser, vejrudsigter, artikler om nettet og meget andet. Alle disse ting kan vælges fra Yahoo's forside. Desuden er der *Yahooligans*, som er en særlig version af Yahoo for børn.

Whats New og *Whats Cool* hedder to ikoner øverst på Yahoos forside. De giver en oversigt over alle de websteder der er markeret med NEW! og *cool*. Her er et godt udgangspunkt for en surftur, hvis man ikke selv har nogen ideer, og desuden er det en god måde at holde sig orienteret om udviklingen på nettet.

Alternativer

Yahoo er langtfra den eneste oversigt over nettet, og det var heller ikke den første. Faktisk stod Yahoo oprindelig for *Yet Another Hierarchically Organized Oracle* – endnu et hierarkisk opbygget orakel - det glemmer man let idag, hvor Yahoo fører over alle konkurrenterne. Konkurrenterne er bl.a. **www.excite.com** og **www.lycos.com**.

Open directory project

dmoz.org

Open Directory Project er ganske enkelt en non-profit udgave af Yahoo. Det fungerer på denne måde: Hvemsomhelst kan tilmelde sig som redaktør af en kategori i emne-hierarkiet, og dermed tilføje nye links til indholdsfortegnelsen. Redaktørerne er frivillige og ulønnede. Det betyder at man slipper for reklamer når man bruger indholdsfortegnelsen. Det betyder også at Open Directory Project har fundet en løsning på Yahoo's største problem: At Internettet vokser hurtigere end indholdsfortegnelsen kan nå at følge med. Denne indholdsfortegnelse kan følge med, fordi der er langt flere redaktører, som ofte kender deres kategori meget godt, og som ikke skal have løn for at lave arbejdet.

Become an Editor Help build the largest human-edited directory of the web

Ulempen er, at indholdsfortegnelsen er svingende i kvaliteten: Nogle områder er dækket godt, mens andre er dårlige eller ikke-eksisterende. Men hvis du ikke kan finde det hos Yahoo, er der en god chance for at du kan finde det hos Open Directory Project. Desuden slipper du for reklamer, ligegyldige amerikanske nyheder og nogle af de andre irritationer som du må acceptere hos Yahoo. Indholdsfortegnelsen er ganske enkel at bruge: Klik dig ned i emne-hierarkiet og find den kategori du søger.

Hvis du selv er en erfaren bruger af Internettet, og har et kendskab til et bestemt emne-område, så kan du selv melde dig som redaktør.

Jubii

www.jubii.dk

Yahoo er et amerikansk websted og indeholder hovedsagligt links til engelsksprogede websteder. Hvis du vil finde danske websteder kan du i stedet bruge Jubii, som er en fortegnelse over en stor del af de danske websteder.

Som navnet antyder er Jubii en efterligning af Yahoo, og Jubii fungerer i store træk på samme måde. Dyk ned i en passende kategori, og der skulle være en god chance for at du finder det du søger. Websiderne står med almindelig skrift, med mindre firmaet har betalt tusind kroner for at blive fremhævet med fed skrift. Øverst på alle sider er et søgefelt. Skriv et eller flere ord i feltet og klik på knappen *Søg.* Jubii finder alle de websider i indholdsfortegnelsen hvor *alle* ordene findes, enten i titlen eller beskrivelsen eller som et nøgleord tilknyttet den pågældende side.

Jubii indeholder desuden en Top 10 og en Top 50 over de mest populære websteder i Danmark. Disse lister er nyttige hvis man gerne vil følge med i hvad der rører sig på den danske del af nettet.

Alternativer

Der findes adskillige konkurrenter til Jubii. På mange områder er Jubii førende, men hvis du ikke finder det du søger her, kan du naturligvis være heldig hos en af konkurrenterne:

www.yahoo.dk

Yahoo Danmark er ganske enkelt en dansk udgave af Yahoo. Den ser ud og fungerer stort set som den amerikanske hvilket er en fordel hvis du er vant til at bruge denne.

www.sol.dk

Sol står for Scandinavia Online, som også tilbyder en indholdsfortegnelse over danske websider.

HotBot

www.hotbot.com

Ulempen ved indholdsfortegnelser som Yahoo er, at de kun dækker en ganske lille del af websiderne på nettet. Hvis du er på jagt efter meget specifikke eller snævre emner, er de ikke særligt velegnede. Alternativet er søgeværktøjer, som kan finde websider der indeholder netop de ord, som du specifice-rer.

Søgeværktøjerne er meget sværere at bruge end emne-orienterede oversigter, og det tager ofte længere tid at få et resultat. Derfor er det i de fleste tilfælde bedst at starte med at lede i en emne-orienteret indholdsfortegnelse, og så bagefter, hvis det ikke gav noget resultat, give sig i kast med et søgeværk-tøj. *HotBot* er blandt de allerbedste søgeværktøjer til at finde websider.

Som andre søgeværktøjer fungerer HotBot på den måde, at den jævnligt gennemsøger Internettet for nye websider.

HotBot indeholder en database over *alle ord i alle de mange millioner websider, den kender*. Ved hjælp af denne database kan HotBot finde websider, der indeholder ord, som du specificerer. Du får en liste over de fundne sider med titel, link og en kort beskrivelse. Fra denne liste kan du klikke dig videre til de pågældende websider.

Som alle andre søgeværktøjer er HotBot ikke perfekt – der vil altid være websider, som HotBot af forskellige årsager ikke har fundet. Søgning med et søgeværktøj kan ofte være en langsommelig proces. Man må prøve sig frem med en simpel søgning, kigge lidt på resultaterne, ændre lidt i søgningen, og kigge på resultaterne igen, indtil man endelig har fået et tilfredsstillende resultat.

En simpel søgning med HotBot

Search Smarter

SEARCH

- Skriv et eller flere ord i det tomme søgefelt. Adskil de enkelte ord med mellemrum. Ordene kan være på et hvilket som helst sprog og kan godt indeholde tegnene æ, ø og å.
- Klik på *Search*.
- HotBot finder alle websider, som indeholder *alle* de ord, du har søgt på. Siderne bliver sorteret efter, hvor godt de passer til søgningen, således at sider, hvor ordene optræder mange gange, bliver opfattet som bedre end sider, hvor ordene kun optræder en enkelt gang. Hvis ordet optræder i titlen eller i en overskrift, bliver siden ligeledes vurderet højere, end hvis ordet kun optræder i brødteksten. HotBot viser en liste over de ti bedste resultater med en kort beskrivelse. Klik på et af resultaterne på listen for at besøge den pågældende webside.

Her har jeg lavet en søgning på ordet africa:

Web Matches: Top 10 1 - 10 <u>next</u>>>

1. K-12 Africa Guide

The aim of this guide is to assist K-12 teachers, librarians, and students in locating on-line resources on Africa that can be used in the classroom, for research and studies. This

http://www.sas.upenn.edu/African_Studies/Home_Page/AFR_GIDE.html See results from <u>this site only</u>.

2. Welcome to Africa Online

The Definitive Information Source for Africa http://www.africaonline.com/ See results from this site only.

3. Africa South of the Sahara

An annotated guide to Africa related resources for students, faculty, librarians, teachers, journalists, businesspeople and others. http://www-sul.stanford.edu/depts/ssrg/africa/guide.html See results from this site only.

Oftest bliver der vist en række tekstreklamer eller links til andre tjenester før de egentlige resultater. For at se resultaterne skal du derfor rulle ned til det afsnit der hedder "web results".

Gode råd til brugen af HotBot

- Hvis en søgning ikke giver et tilfredsstillende resultat, kan du prøve med synonymer. Hvis ikke *hus* giver resultat, så prøv *bolig*, *bygning*, *ejendom*...
- Skriv ordene i søgefelterne med små bogstaver. HotBot vil så finde ordene uanset, om de er skrevet med små eller store bogstaver. Hvis du derimod bruger en blanding af store og små bogstaver, vil HotBot kun finde sider, som indeholder ordet på denne måde. Eksempelvis vil en søgning på "dronning margrethe" finde sider med ordene "Dronning Margrethe", mens en søgning på "NetGuide" ikke vil finde sider med ordet "netguide".
- Tænk på, at de sider, du finder med søgeværktøjet, er en del af en gennemtænkt struktur på webstedet. Du kommer dumpende direkte ind på den pågældende side. Det kan svare til at læse en enkelt side i en bog – man forstår ikke noget, fordi man ikke kender sammenhængen. Find et link til forsiden på det pågældende websted og prøv at danne dig et overblik over, hvad det drejer sig om.
- Det er ikke nødvendigvis et problem, hvis du finder mange tusind websider på din søgning. I nogle tilfælde er siderne blevet sorteret således, at resultaterne øverst på listen er dem du ønskede. Hvis ikke det er tilfældet er du nødt til at raffinere søgningen yderligere.

• Skriv søgeordene på det sprog, som du vil have websiderne på. Hvis du søger på *car*, finder du sikkert ikke mange danske sider om biler.

Lav om på kriterierne for søgeordene

Som udgangspunkt leder HotBot efter sider, der indeholder *alle* de ord, du har angivet. Når du skal raffinere din søgning kan du ændre på indstillingerne i feltet, hvor der står *all the words*:

all the words

HotBot finder kun sider, der indeholder samtlige de ord, der er angivet. Dette er standardindstillingen.

any of the words

HotBot finder alle de sider, som indeholder mindst ét af ordene, der er skrevet i søgefeltet. En sådan søgning vil naturligvis resultere i mange flere sider, end hvis indstillingen *all the words* havde været anvendt. Hvis du f.eks. søger efter websider om Kinas hovedstad, kan du bruge begge de udbredte stavemåder *Peking* og *Beijing*. Men du er jo interesseret i resultater hvor bare ét af søgeordene optræder, så derfor slår du indstillingen *any of the words* til.

exact phrase

Der skal skrives en sætning eller en række sammenhængende ord i søgefeltet. HotBot finder kun sider, som indeholder ordene i netop den rækkefølge, de er angivet. Hvis du søger på ordene *Gorm den gamle* og vælger *exact phrase*, vil du ikke finde en side, som indeholder sætningen "ham den gamle henne i parken hedder Gorm" fordi ordene står i den forkerte rækkefølge.

the page title

HotBot finder kun sider, som indeholder de angivne søgeord i titlen. Du skal kun bruge denne form for søgning, hvis du ved, at den side du søger har bestemte ord i titlen. En webside kan jo godt handle om vitaminer, selvom ordet *vitamin* ikke står i titlen. På den anden side kan denne indstilling også bruge til at indsnævre et resultat meget. F.eks. giver en søgning på ordet københavn over 27000 resultater, mens der kun er 460 websider med ordet københavn i titlen.

the person

HotBot finder sider, som indeholder navnet på den person, der er angivet i søgefeltet. Hvis du ikke har held med søgningen, så prøv at specificere *all the words* i stedet, så laver HotBot en søgning uden de specielle teknikker som anvendes ved navnesøgning.

links to this URL

HotBot finder sider, som indeholder links til den adresse, der er angivet i søgefeltet. Man skal altså skrive en Internetadresse i søgefeltet, for at denne søgning fungerer. På den måde kan du f.eks. finde alle de sider, som indeholder links til din egen hjemmeside. Eller hvis du er interesseret i at vide hvor mange websider i hele verden der linker til det danske folketings websted, så kan du skrive **http://www.folketinget.dk** som søgeord (det er nødvendigt at medtage http for at HotBot kan genkende det som en URL)og derefter vælge *links to this URL*.

Boolean phrase

HotBot finder sider, som opfylder betingelserne i et såkaldt boolsk udtryk: *appelsin AND jordbær* vil f.eks. kun finde sider, som indeholder både *appelsin* og *jordbær*. Du behøver dog ikke at lære at bruge boolske udtryk, for med *More Search Options* kan du foretage de samme søgninger på en nemmere måde.

Raffinér din søgning yderligere

I mange tilfælde kan du klare dig med en simpel søgning som beskrevet ovenfor. Men HotBot indeholder en række ekstra indstillinger, som du kan tage i anvendelse, hvis det er nødvendigt at præcisere søgningen yderligere. Nogle af dem ses allerede på forsiden, f.eks. muligheden for at søge på websider ud fra dato eller sprog.

Du kan få endnu flere muligheder ved at klikke på teksten Advanced search (i bunden af formularen).

Language

I feltet *Language* kan du vælge at du kun vil finde websider på et bestemt sprog. Du kan ikke vælge to sprog på samme tid. Ofte behøver du slet ikke at bruge dette felt, fordi sproget giver sig selv, når du kun indtaster søgeord på et sprog.

Word Filter

Med *Word Filter* kan du tilføje ekstra ord, som præciserer søgningen i forhold til det eller de ord, du har skrevet i det almindelige søgefelt. Skriv et eller flere ord, en sætning, en person eller en Internetadresse i det tomme felt og vælg, hvad der skal søges på. Vælg mellem mulighederne:

Must contain

finder kun sider, som indeholder de angivne ord.

Should contain

HotBot giver sider, som indeholder de angivne ord, højere prioritet således, at de kommer højere på listen over resultater. HotBot vil dog også medtage sider, hvor ordet ikke er med.

Must not contain

HotBot frasorterer alle sider, som indeholder de angivne ord Skal søgningen modificeres yderligere, kan du klikke på den lille plus-knap, som udfolder et ekstra *Word Filter*.

Lad os forestille os, at du er interesseret i information om Ronald Reagan som USA's præsident; især hans forhold til vicepræsidenten har din interesse, men du er totalt uinteresseret i stjernekrigsprojektet, som han startede. Har du i det almindelige søgefelt søgt på *president Reagan*, kan du f.eks. åbne en Modify-kontrol og vælge *Must not contain the words star wars* for at undgå at få sider om stjernekrigsprojektet. Du kan åbne endnu en kontrol og vælge *Should contain the person George Bush*, således, at sider, hvor vicepræsidentens navn også optræder, bliver prioriteret højere.

Date

Med *Date* kan du præcisere, at HotBot kun skal finde dokumenter, som er fremstillet eller modificeret inden for en bestemt periode. Nogle websider indeholder information om, hvornår de er fremstillet eller modificeret. Hvis det ikke er tilfældet, bruger HotBot den dato, hvor websiden blev indlagt i Hot-Bots database. Vær opmærksom på, at et ældgammelt dokument kan være blevet modificeret fornyligt og dermed være dateret som relativt nyt. Derfor er en søgning på dato ikke præcis og skal bruges med omtanke for at undgå at frasortere websider som man egentlig gerne ville have haft med. Det er sjældent at denne funktion er særlig nyttig.

Pages must include

Med *Pages must include* kan du præcisere, at du kun vil søge efter sider, som indeholder bestemte objekter, f.eks. billeder, lyde, java-programmer eller lignende. Søgeresultatet er ikke selve billedfilen eller lydfilen, men den webside som indeholder eller linker til filen. Hvis du afkrydser flere forskellige objekter, finder du kun sider, som indeholder *samtlige* disse objekter. Hvis du er på jagt efter websider, som anvender særlige filformater, som ikke er med på listen, kan du selv skrive filens efternavn (ekstension) i feltet *Extensions*. Det kræver selvfølgelig, at du kender ekstensionen for den pågældende filtype. Hvis du f.eks. er på jagt efter sider som indeholder musik i det specielle *.wav*-format, skriver du *.wav* i feltet.

Location

Med *Location* kan man præcisere, at man kun vil have websider fra et bestemt kontinent (Europa, Afrika, Nordamerika, etc.).Det er nu sjældent særligt nyttigt. Derimod er det yderst nyttigt, at man kan præcisere, at man kun vil søge efter websider fra bestemte domæner. Domænet er et eller flere led i den sidste del af en webadresse. F.eks. kan man søge på dk og dermed kun finde danske websider, eller søge på fi for kun at finde finske websider. Det kan du bruge enten hvis du kan huske en del af adressen, eller hvis du bare skal bruge websider fra et bestemt geografisk område. F.eks. kan du søge på et af disse domæner:

dk	Danmark
no	Norge
se	Sverige
fi	Finland
de	Tyskland
fr	Frankrig
uk	Storbritannien
ch	Schweiz
ca	Canada
jp	Japan
au	Australien
com	Kommercielle firmaer

org Non-profit organisationer (især i USA)

edu Uddannelsesinstitutioner i USA

Man kan også søge på flere led i domænet, f.eks. på *lego.com* og kun finde websider på Legos website. Denne søgning er yderst effektiv, hvis du leder efter information på en bestemt website, som ikke selv tilbyder en mulighed for at søge på alle siderne.

Page depth

Med *Page Type* kan du søge på sider, som har en bestemt placering i strukturen på et websted. Man skelner mellem forsider, indexsider og alle andre sider.

Hvis du markerer *Top Page*, vil HotBot kun finde forsider på websteder. Det er f.eks. nyttigt, hvis du skal finde den officielle webside for et firma eller et produkt: Hvis du blot søger på ordet lego, vil du få i tusindvis af resultater, men hvis du markerer, at du kun vil have forsider, bliver resultatet betydeligt indskrænket, og Legos officielle hjemmeside er ganske givet en af dem.

Når du søger på *Top Page*, skal du være opmærksom på, at du dermed kun søger på en brøkdel af alle websider.

Flere tips

- Hvis du kan læse flere sprog, kan du lave en søgning, som indeholder det samme ord på forskellige sprog. F.eks. kan du søge på *car bil voiture*, hvis du vil finde sider om biler. Hvis du laver en sådan søgning, skal du huske at søge på *any of the words*, da det er ret usandsynligt, at der findes sider, der indeholder alle disse ord på en gang.
- Søg på forskellige former af det samme ord, hvis det er nødvendigt. HotBot søger nemlig kun efter nøjagtigt de ord, du har angivet: Har du søgt på ordet *"bil"* finder den ikke sider, som f.eks. indeholder ordene *"biler"*, *"bilforsikring"* eller *"biltyv"* (medmindre ordet *"bil"* også optræder). Du kan undgå dette problem ved selv at angive forskellige former af et ord. Skriv f.eks. ordene *"bil"*, *"biler"*, *"bilen"* og husk at sætte indstillingen til *Any of the words*, ellers vil HotBot kun finde sider, hvor alle formerne af ordet optræder.
- Har du brug for at søge på ord med mange forskellige endelser, kan du i stedet bruge søgeværktøjet AltaVista.
- Hav tålmodighed. Det er meget sjældent, at man finder det, man søger i første forsøg. Prøv dig frem med forskellige søgeord og lav variationer i din søgning.

Alternativer

Der er masser af alternativer til HotBot. AltaVista på **www.altavista.com** er lidt sværere at bruge, men har et par særlige finesser (læs næste afsnit). Prøv også **www.google.com** (se side 19) eller **www.northernlight.com** (se side 21). Det er altid en god idé at søge på flere forskellige søgemaskiner, fordi de bruger forskellige metoder og giver derfor forskellige resultater.

Google

www.google.com.

Mange netbrugere betragter Google som det suverænt bedste søgeværktøj på nettet.

Google er en nyskabelse i forhold til andre søgeværktøjer, fordi den bruger andre kriterier til at sortere resultaterne. Google sorterer nemlig siderne efter popularitet – dvs. hvor mange andre websider på nettet der linker til den pågældende side. Hvis du søger på ordet "olympic games", så er det nok mere sandsynlig at du vil se det officielle OL-websted som mange andre websteder henviser til, fremfor Karl Jørgens websted om OL som ikke er blevet opdateret i to år, og som ikke er kendt af andre end Karl Jørgens venner.

En søgning på Google fungerer som på de fleste andre søgeværktøjer. Forskellen er, at når Google sorterer resultaterne, så kommer populære websteder øverst på listen. Det øger i mange tilfælde chancen for at finde det man søger.

... or browse web pages by category.

Og det virker faktisk. Som det eneste søgeværktøj har Google en knap ("*I'm feeling lucky!*") som tager dig direkte til det første resultat på listen (i dette tilfælde forsiden for det officielle OL-websted). Du kan dog også som på andre søgeværktøjer få en liste med 10 punkter og selv vurdere hvilken du vil klikke på – og det er også det bedste i de fleste tilfælde.

Hvis du *ved*, at det du søger er en meget obskur webside eller en helt ny webside som ikke er kendt af ret mange endnu, er Google ikke det rette søgeværktøj. Disse websider vil jo komme bag i rækken i forhold til mere populære websteder der også passer til søgningen.

En Google søgning finder kun sider hvor *alle* ordene indgår. Søgningen kan forbedres med et par tricks:

"Citationstegn"

Hvis du sætter flere ord i citationstegn, så betyder det at du kun vil finde sider som indeholder netop i disse ord i lige præcis den rækkefølge.

En søgning på "Torben Kjær" finder altså ikke sider som indeholder teksten "Kjær, Torben"

÷

Hvis du laver en søgning på *meget* almindelige ord (f.eks. *web* eller *on*) så bliver de ikke taget med i søgningen. Hvis du alligevel vil have dem med, så er du nødt til at sætte et plus (+) foran ordet, f.eks: browser +web

Hvis du vil udelukke ord fra din søgning, kan det gøres ved at sætte et minus foran det pågældende ord. Det er især velegnet til at udelukke forskellige emneområder som hedder det samme. Denne søgning:

rock-music -band

finder f.eks. sider der handler om sten og klipper, men ikke dem der handler om rockmusik (i praksis vil der nok snige sig nogle sider med alligevel, hvor hverken ordet music eller band er med).

Sprog

Det er muligt at vælge sprog inden du laver din søgning. I mange tilfælde betyder det ikke noget, fordi de ord du søger på, allerede er på et bestemt sprog. Men i nogle tilfælde kan det gøre søgningen bedre, især hvis det er ord som hedder det samme på mange forskellige sprog, og derfor giver resultater på sprog som du ikke forstår. Fra menuen på forsiden kan du kun vælge ét sprog, som du vil søge på. Ved at klikke på linket "language options" er det muligt at indstille permanent hvilke sprog du vil søge på, og her kan du vælge flere sprog (f.eks. dansk og engelsk). Google vil så huske disse indstillinger for fremtiden, og kun finde sider som er på disse sprog.

Indholdsfortegnelse

Selvom Google først og fremmest er et søgeværktøj, så er der også adgang til en Google indholdsfortegnelse. Den får du adgang til ved at klikke på linket "*browse web pages*".

Indholdet af indholdsfortegnelsen er det samme som på *Open Directory Project* (se side 10), men i stedet for at vise webstederne i en kategori i alfabetisk orden, vises den efter popularitet baseret på links (på samme måde som søgeresultaterne). Det betyder at du har meget større chance for at finde det du søger mellem de første 2-3 resultater. Googles indholdsfortegnelse er derfor meget nemmere at overskue, og giver ofte bedre resultater end f.eks. Yahoo.

Her har jeg åbnet kategorien "Internet humor". Øverst vises placeringen i hierarkiet (på samme måde som i andre indholdsfortegnelser, f.eks. Yahoo). Derunder vises andre kategorier som er relateret til den valgte kategori. Endelig kommer det vigtigste, nemlig webstederne.

Internet Humor

<u>Recreation</u> > <u>Humor</u> > <u>Computer Humor</u> > Internet Humor

Go to Directory Home

Categories

<u>Dea</u> Par Wet	<u>ad End Pages</u> (13) <u>odies</u> (24) <u>o Filters</u> (7)	
Web P	ages Viewing in Google PageRank order	View in alphabetical order
_	April Fools on the Net - http://www.2meta.com/april-fools/ A comprehensive collection of the net's April 1st hoaxes.	
_	Surprisingly Useful Devices for the web - http://www.mich. Answers to questions that were never asked.	com/~rrreibel/sudftw.htm
_	Way Too Personal - http://www.waytoopersonal.com/ Actual responses to internet personal ads.	
	EFF - http://www.eff.org/pub/Net_culture/Folklore/Humor/ Long list of funnies that explore the nooks and crannies of Net cul crypto subpoena hoax and the cyberpasse manifesto. Also find pa Poe.	ture includes tales of hacker Barbie, the arodies based on Dr. Seuss and Edgar Allan
	 Guerilla Art - http://blowthedotoutyourass.dhs.org The original blowthedotoutyourass.com site is no longer up. This spermission. 	site has all the old content, with the author's

Naturligvis kan man ikke altid regne med, at bare fordi et websted har flest links pegende på sig, så er det også det bedste, eller det man har brug for. Engang imellem kan det måske betale sig at kigge lidt længere nede på listen. På den anden side er det langt nemmere at finde kvalitets-websteder hos Google, end hos de fleste andre indholdsfortegnelser, hvor de gode websteder ofte gemmer sig mellem langt flere middelmådige eller dårlige websteder.

Det største problem med indholdsfortegnelsen er at man ikke kan søge i den – hvis du bruger søgefeltet laver du en almindelig Google-søgning på hele Internettet.

Northernlight

www.northernlight.com

Northernlight adskiller sig fra andre søgeværktøjer ved at det kan sortere resultaterne i en række mapper med forskellige emner. På den måde minder Northernlight om et rigtig indholdsfortegnelse som f.eks. Yahoo. Mapperne er dog ikke faste – de bliver oprettet af søgeværktøjet når søgeresultaterne er kendt. Hvis man f.eks. søger på ordet *java*, som både er et programmeringssprog, en ø og en kaffesort, vil Northernlight til en vis grad kunne adskille resultaterne. I praksis vil der være mange mapper og de vil være baseret på forskellige kategoriseringer, så man skal stadig bruge noget tid på at finde et relevant resultat.

Her er f.eks. resultatet af en søgning på ordet *java*. Der blev fundet over 2 millioner websider med ordet, og de er blevet organiseret i en række mapper som kan hjælpe dig til at indskrænke din søgning.

Toptenlinks.com

www.toptenlinks.com

Toptenlinks.com er en indholdsfortegnelse, som sorterer webstederne i hver kategori på en top-ti liste, baseret på en vurdering som webstedets redaktører foretager. I stedet for at surfe nettet tyndt og kun

finde middelmådige og dårlige websteder, kan du gå til toptenlinks.com, slå op på den kategori du er interesseret i, og finde en top-ti liste over de ti bedste websteder indenfor denne kategori. Naturligvis vil du ikke altid være enig i bedømmelsen, men ofte vil du få meget mere ud af at kigge på disse ti websteder, end på de hundredevis af websteder som du vil finde indenfor kategorien på andre indholdsfortegnelser, som f.eks.Yahoo.

Top10Links		Search
New Top 10 lists	Arts	Nous
• Online Lotteries	Movies, TV, Music, Books	Newspapers, Headlines
Lottery Info		
<u>Net TV Shows</u>	Business	Recreation
Online Films	Marketing, <u>Careers, News</u>	<u>Pets, Travel, Autos, Food</u>
 <u>Start Ups</u> Merch Accts 	Education	Poforonco
Digital Photos	Resources, Students, Teachers	Maps, Museums, Libraries
Domain Dealers	,,,,,	,,,,,,
Group Buying	Electronics	<u>Science</u>
• <u>Payment Ser.</u>	Internet, Computers, Stores	<u>News, Space, Biology</u>
<u>Collaboration</u>	Finance	Channing
• <u>Military</u> • Art Galleries	<u>Finance</u> Bills Credit Investing Loans	Auctions Gifts Cards
Auto Quotes	<u>5</u>	<u>Haotons</u> , <u>ants</u> , <u>oaras</u>
Auto Sales	<u>Health</u>	<u>Society</u>
Used Autos	<u>News, Beauty, Medicine</u>	<u>Government, Men, Women</u>
Kids Shopping	11 million	Que este
<u>Email Dir.</u>	Home Family Cardoning Durving	<u>sports</u> Madia Ctores Nows
• <u>More</u>	Family, Gardening, Buying	<u>Meula, Stores, News</u>

Toptenlinks.com er meget nem at bruge: Fra forsiden kan du klikke dig ned igennem emne-hierarkiet til du finder den kategori du ønsker. Her finder du en liste over de ti bedste websteder, med links direkte til dem. Her har jeg f.eks. klikket mig ned i kategorien"auktions websteder", og finder ud af at eBay (<u>www.ebay.com</u>) er den mest populære.

Listings 1 - 10 of 35

- 1. <u>eBay</u>
- 2. <u>Yahoo</u>
- 3. auctions.com
- 4. <u>Amazon</u>
- 5. First Auction
- 6. One Web Place
- 7. <u>boxLot</u>
- 8. AuctionAddict
- 9. Haggle Online
- 10. City Auction

Search.com

www.search.com

Udover at *search.com* har en adresse, der er nem at huske, er den også nyttig. Foruden at den giver mulighed for at søge på World Wide Web via de bedste generelle søgeværktøjer (HotBot, AltaVista og flere andre) indeholder den nemlig en oversigt over en lang række specialiserede søgeværktøjer. Disse søgeværktøjer er velegnede, hvis du på forhånd ved, at du kun søger indenfor en ganske bestemt kategori, som er med i oversigten. På den måde kan du søge specifikt på flybilletter eller ordbøger eller franske nyheder eller noget helt fjerde.

De fleste af søgeværktøjerne er ikke en del af *search.com*, men separate søgeværktøjer som findes andre steder på nettet. I de fleste tilfælde er der ikke tale om søgninger på hele nettet, men om søgninger på et enkelt websted eller i en enkelt database.

Fra forsiden vælger du enten en overordnet kategori (f.eks. *Music*) eller et af de specifikke søgeværktøjer, som står med mindre skrift nedenunder (f.eks. *MP3's*, hvis du er på jagt efter musik i det særlige MP3-format).

Alle kategorierne indeholder en lang række søgeværktøjer, men kun nogle af dem er vist på forsiden. Hvis du vælger en af hovedkategorierne, får du en liste over alle underkategorier, hvorefter du kan vælge hvilken form for søgning, du er interesseret i.

Specialize Your Search

Use these channels to metasearch specialized engines from around the Web:

Business & Money

Jobs, Stock discussions, Symbol lookup, Stock quotes, **more...**

Computing Software, Linux, Tech support, Consumer electronics, more...

<u>Downloads</u>

Government

<u>more...</u>

<u>Shareware, MP3s, Images, Linux,</u> more...

Tax Forms, Trademarks, Patents,

Health and human services,

Entertainment

<u>Movies, Celebrities, Television,</u> <u>Horoscopes</u>, **more...**

Health & Medicine

Gaming Reviews, Downloads, Tips and cheats, Prices, more...

International

Nutrition facts, Alternative France, C. medicine, Drugs, Medical journals, more...

France, Canada, Hong Kong, UK, more... Music MP3s, Tours and tickets, Net radio stations, Prices, more...

Efter at have valgt et emne for søgning bliver du præsenteret for en søgeformular, som skal udfyldes. I dette tilfælde har jeg valgt en søgning efter MP3 musik-filer.

Herefter vises en liste over alle de indholdsfortegnelser eller søgemaskiner som jeg kan lave min søgning i. Hvis ikke man selv klikker nogle af dem fra, laver man automatisk søgningen i dem alle. Selve søgningen laves ved at skrive et eller flere søgeord i feltet øverst på skærmen.

Search MP3s

	Start your metasearch	Search _{Help}
Tip: 9	Select sites to search from the list	below.
	Gigabeat http://www.gigabeat.com/	EMusic
⊠ 6	E pitonic http://www.epitonic.com/	Lycos MP3 Search
⊡ I	Musicgrab.com http://www.musicgrab.com/	MP3.com http://www.mp3.com/

I dette tilfælde har jeg søgt efter ordet "Abba" i håb om at finde MP3-filer med dette band. Resultaterne af min søgning vises med en kort titel og beskrivelse, sorteret efter hvilket websted/søgemaskine de blev fundet hos:

Musicgrab.com

- <u>The Cynics Abba</u> 2.96 MB
- DJ Cheb I Sabbah The Zindegi Meera Mix: Love Dreams 4.95 MB
- DJ Cheb I Sabbah The Prakriti 5.38 MB
- Wally Brill Kiddush Le-Shabbat 4.95 MB
- <u>C¹</u>, <u>Analyze</u>, <u>(^{*})</u> Jabbas Hut</u> 4.43 MB
- <u>Abba Super Trouper</u> 3.87 MB
- <u>A*Teens The Name of the Game</u> 100 KB
- <u>A*Teens Take a Chance on Me</u> 110 KB
- <u>A*Teens Dancing Queen</u> 100 KB
- A*Teens S.O.S. 110 KB

See all matching results at Musicgrab.com

Lycos MP3 Search

- (Oldies) -ABBA Chiquitita.mp3 4.9M 1998 Apr 26 00:00
- (Oldies) ABBA Fernando.mp3 3.8M 1998 Apr 26 00:00
- (Oldies) -ABBA Honey Honey.mp3 2.6M 1998 Apr 27 00:00
- (Oldies) ABBA Super Trooper.mp3 3.8M 1998 Apr 25 00:00
- (Oldies) -ABBA The Winner Takes It All.mp3 4.5M 1998 Apr 26 00:00
- (Oldies) -ABBA When I Kissed The Teacher.mp3 2.7M 1998 Apr 30 00:00
- (Oldies) ABBA Knowing Me, Knowing You.mp3 3.6M 1998 Apr 24 00:00
- (Oldies) -ABBA Lay All Your Love On Me.mp3 4.1M 1998 Apr 25 00:00
 See all matching results at Lycos MP3 Search

MP3.com

- <u>ABBA RööD teens</u> A mix up of youngsters made by the record label to sell as many copies at possible by making new versions of classic AB...
- ABBA RööD Five very good-looking youngsters from the middle part of Sweden.

Nu er det ganske enkelt at følge de links som ser lovende ud.

Shareware.com

www.shareware.com

Internettet er bugnende fyldt med programmer til din computer. De fleste af disse programmer er enten *shareware* eller *freeware*. Sharewareprogrammer kan frit kopieres og afprøves af alle, men man skal betale, hvis man ønsker at anvende dem efter en prøveperiode.

Freeware er programmer, som ganske enkelt er gratis at bruge. Programmerne ligger spredt rundt på tusindvis af forskellige computere på nettet, men alligevel er det ikke særlig svært at finde dem. Via *shareware.com* kan du søge på navne og beskrivelser på stort set alle de shareware- og freeware-programmer, der findes. Når du har fundet programmet, kan du *downloade* det til din egen computer (dvs. transportere det fra en computer på Internettet hjem til din egen computer), hvorefter du kan bruge det.

Du kan hente mange forskellige ting hos shareware.com: spil, værktøjsprogrammer (f.eks. tegneprogrammer eller musikprogrammer) skrifttyper, musik, udvidelser til computeren (f.eks. skærmskånere, baggrundsbilleder, lyde) og meget andet. Hvis du vil hente Internetprogrammer (dvs. programmer som bruges i forbindelse med Internettet) kan du i stedet bruge *TUCOWS*, (side 31) eller *browsers.com*, hvis der er tale om en browser eller udvidelser til browseren.

Forsiden på *shareware.com* indeholder en række spændende muligheder: *New Arrivals* og *Most Popular* giver adgang til henholdsvis de sidste nye programmer og de mest populære programmer. Disse oversigter kan du bruge, hvis du ikke er på jagt efter noget bestemt, men bare er interesseret i at finde spændende programmer. *Selections* er firmaets eget bud på gode programmer. Det er også et godt udgangspunkt, hvis du bare er nysgerrig efter nye programmer til din computer.

Hent programmer på Internettet

Forsiden på *shareware.com* indeholder et tekstfelt og en rullegardinmenu med navnene på forskellige operativsystemer. Vælg i rullegardinmenuen, hvilket operativsystem du ønsker at finde programmer til (dvs. Windows 95, Macintosh eller lignende). Det er vigtigt, at du vælger den rigtige kategori, ellers vil programmerne, du finder, ikke virke på din computer. Vælg *MS-Windows (all)* hvis du bruger Windows 95.

Search the Internet for More Than 250,000 Shareware Files		
Enter a keyword or filename then select the platform/type of your choice.		
Search	Simpsons	Search

Choose from	Windows (all)	•	Advanced •	Tips
-------------	---------------	---	------------	------

Derefter skriver du et eller flere ord i tekstfeltet. Hvis du allerede kender navnet på det program, du skal bruge, kan du selvfølgelig bare skrive det. Ellers kan du skrive et ord, som beskriver hvilken type program, der er tale om. Søgningen foregår både på programmernes navne og på en lille engelsksproget beskrivelse af programmet, så derfor skal dit søgeord være på engelsk. I dette tilfælde har jeg skrevet ordet *simpsons*, fordi jeg godt tænke tænke mig at finde programmer som handler om tv-serien *The Simpsons*.

Når du har skrevet dit søgeord og klikket *Search,* får du en liste over resultater i form af et filnavn og en beskrivelse. Ordet, du søgte på, er fremhævet med fed skrift i beskrivelserne.

I dette tilfælde har jeg fået en liste over forskellige spil, billeder, skærmskånere og meget andet der altsammen er relateret til The Simpsons.

Re-sort by Filename	Platform/Type	<u>File</u> Date
ansitoon.zip The Simpsons: "Bart and the Feds" by JED of ACiD Productions The first ansimation to exceed one megabyte. View at 14,400 bps or below. Location: artpacks archive Directory: 1992/ Size: 111.5K	Unspecified	02/08/1998
<u>simptriv.zip</u> An Amazing Simpsons Game!!!!! Location: winsite-win95 archive Directory: games/ Size: 1.2MB	Windows 95	03/03/1997

Found: 2 Displaying: 1-2

Når du har læst beskrivelserne, kan du klikke på filnavnet på det program, du har bestemt dig for. Derefter bliver du præsenteret for en oversigt over adresser på forskellige computere, som indeholder det pågældende program.

simptriv.zip

An Amazing Simpsons Game!!!! **File date:** March 3, 1997 **Archive:** winsite-win95 **Directory:** games/ **Size:** 1.2MB

Click below to download

- Reliability United States
- ••• poor <u>ftp.drcdrom.com</u>
- ••• poor <u>ftp.epix.net</u>
- ••• poor <u>ftp.ind.net</u>
- eee poor <u>ftp.infomagic.com</u>
- ••• poor <u>ftp.orst.edu</u>
- ••• poor <u>ftp.rge.com</u>
- ••• poor <u>ftp.the.net</u>
- ••• poor <u>ftp.winsite.com</u>
- ••• poor <u>gatekeeper.dec.com</u>
- ••• poor <u>mirrors.aol.com</u>
- ••• poor <u>uiarchive.cso.uiuc.edu</u>
- ••• poor <u>wuarchive.wustl.edu</u>

Reliability Australia

- ••• poor <u>ftp.cc.monash.edu.au</u>
- ••• poor <u>ftp.monash.edu.au</u>
- ••• poor <u>ftp.tas.gov.au</u>

Adresserne er sorteret efter land. Vælg en computer i Danmark, hvis det er muligt. Ellers vælg et naboland eller USA (oftest er det ligeså hurtigt at hente programmet fra en computer i USA som fra et europæisk land, fordi forbindelser til USA er kraftigere end til resten af Europa).

Download

Derefter er webbrowseren klar til at downloade programmet. De fleste webbrowsere spørger først om du ønsker at gemme filen eller åbne den med det samme. Normalt er det mest praktisk at gemme filen. Hvis du vælger at åbne filen vil det normalt bare betyde, at du starter pakkeprogrammet, som er nødvendigt for at pakke filen ud (se nedenfor).

Derefter skal du angive, hvor på din harddisk, du ønsker at anbringe den fil, du er ved at hente. Det er en god idé at have en fast mappe til dette formål – f.eks. med titlen *Frisk fra nettet*. På den måde har du altid styr på, hvor filerne ender. Du bestemmer også selv filnavnet på den fil du downloader, men normalt er der ingen grund til at ændre på filens navn.

Save As				24 ? X
Ge <u>m</u> i:	🔄 Frisk fra nettet	*	b d	
Fil <u>n</u> avn:	simpson.zip		_	Gem D
Filtype:	All Files (".")		×	Annuller

Derefter kan der gå fra få sekunder til flere timer alt afhængig af, hvor stor den fil, du downloader, er, og hvor hurtig din forbindelse til Internettet er. Tommelfingerregelen er, at hvis du har et almindeligt modem (et 28.800 bps-modem) tager det mindst fem minutter at downloade en megabyte – og det kan godt tage betydeligt længere. Du kan se hvor stor filen er, ved at se på tallet ud for filnavnet. I dette tilfælde er filen 301 Kilobyte (K), og da der skal 1000 K til en Megabyte, er det en relativt lille fil som vil kunne downloades på et par minutter. Mens filen bliver downloadet vises et lille vindue, som viser hvor stor en del af filen der er blevet downloadet. Du kan sagtens minimere dette vindue og surfe vide-re, men det vil betyde at det kommer til at tage lidt længere tid at downloade filen. Hvis du lukker vinduet afbryder du download af filen.

Når vinduet forsvinder er filen hentet, og ligger i den mappe du valgte at placere den.

Udpakning

De fleste programmer du kan downloade fra *shareware.com* er pakket med en metode der hedder ZIP. Det er gjort for at programmet skal fylde mindre (og dermed kan downloades hurtigere) og fordi det er nemmere at flytte en enkelt fil i stedet for mange filer (de fleste programmer består af en lang række filer). For at kunne få glæde af programmet skal den pakkede fil først pakkes ud. Det kan gøres med det udmærkede program WinZip som du kan downloade fra adressen **www.winzip.com**. Vælg den nyeste version af programmet, og installér programmet ved at dobbeltklikke på ikonet, og derefter besvare nogle få spørgsmål.

Det er en god idé at vænne sig til en fast procedure ved download af filer. Du kan oprette to mapper til formålet. Du kan f.eks. kalde dem for *Frisk fra nettet* og *Udpakning* og placere dem på skrivebordet. Hvergang du downloader en fil, placerer du den i folderen *Frisk fra nettet*. Når du ikke mere er på nettet, kopierer du den over i *Udpakning*, pakker den ud og installerer den. Bagefter kan du slette indholdet af folderen *Udpakning*. Hvis du har plads nok på din harddisk, kan du derimod godt beholde de pakkede filer i folderen *Frisk fra nettet*. Så har du altid programmet klart, hvis du får brug for at installere det igen, eller hvis en af dine venner gerne vil have en kopi. Jeg har f.eks. downloadet et skrivebordstema til Windows 95 (det vil sige baggrundsbillede, nye ik oner, musemarkører etc.) fra *shareware.com*. Filen hedder *simpsons.zip* (måske kan du ikke se efternavnet zip, men du kan se på ikonet at der er tale om en pakket fil). Jeg har downloadet filen til mappen med navnet *Frisk fra nettet*. Læg mærke til ikonet, som forestiller en skruetvinge, der klemmer et arkivskab. Det betyder at WinZip har genkendt filen som en pakket fil.

Jeg kopierer filen Simpsons.zip over i mappen *Udpakning*, og åbner filen ved at dobbeltklikke på ikonet. Da Winzip er installeret på min computer, registrerer den automatisk, at jeg forsøger at åbne en zippet fil, og programmet tager over og viser et vindue som indeholder en liste over alle de filer som er inde i den pakkede fil:

WinZip indeholder en række knapper og et stort vindue, som viser indholdet af den pakkede fil. Det viser sig at filen *simpsons.zip* indeholder fire filer, og jeg kan se navne og størrelser på alle filer. Jeg ønsker ganske enkelt at udpakke alle filer, så jeg klikker på knappen *Extract*. Nu spørger programmet, hvor de pågældende filer skal anbringes efter udpakningen.

Jeg vælger at anbringe dem i den samme mappe som den pakkede fil, dvs. mappen Udpakning. Derefter klikker jeg på knappen *Extract*. Og vupti! Efter få sekunder er alle filerne vendt tilbage til deres oprindelige størrelse, og er klar til brug. Den pakkede fil er der dog stadig, selvom indholdet er pakket ud.

Installation

I nogle tilfælde er programmet straks klar til brug når det er udpakket. Programmet kan startes ved at dobbeltklikke på et ikon, som ofte bærer programmets navn. Men i de fleste tilfælde skal programmet først *installeres*. Det gøres ved at dobbeltklikke på en fil ved navn *Install* eller *Setup* og derefter eventuelt besvare nogle spørgsmål om, hvordan programmet skal bruges og hvor det skal anbringes. Når du har sikret dig at programmet er installeret rigtigt og fungerer kan du slette den pakkede fil.

Browsers.com

www.browsers.com

Dit vigtigste værktøj, når du er på nettet, er din webbrowser – det program du bruger til at se websiderne med (f.eks. *Netscape* eller *Internet Explorer*). Browserne kommer hele tiden i nye versioner og findes også i forskellige udgaver. *Browsers.com* er en tjeneste, der giver et ganske godt overblik over browsermarkedet: Hvilke versioner kan de forskellige browsere fås i? Fås de på dansk? Hvilken browser er bedst ligenu? Hvilke udvidelser (*plug-ins*) til browseren er nyttige? Alle de omtalte produkter kan downloades fra *browsers.com*'s sider. *browsers.com* er en del af tjenesten *shareware.com*, som du kan læse om på side 25.

Her får du en oversigt over de seneste versioner af de to store browsere (Internet Explorer og Netscape Navigator). Vær opmærksom på, at det ofte er muligt at downloade både en færdig version og en såkaldt *betaversion* (dvs. en version, som endnu ikke er færdig, og som derfor kan indeholde fejl). Du skal kun downloade betaversionen, hvis du er eventyrlysten, og hvis dit ønske om at afprøve de nyeste muligheder er større end dit ønske om at din computer fungerer stabilt.

Valget mellem Netscape og Internet Explorer er broget. I øjeblikket er de to browsere nogenlunde lige gode, selvom der er en del forskelle mellem dem. Medmindre du er nysgerrig, kan du derfor roligt holde dig til det program, du allerede kender. Til gengæld skal du ikke betænke dig på at downloade den nyeste færdige version af det program du bruger. Det tager lidt tid at lære en ny version af programmet at kende, men du går glip af mange muligheder, hvis du bruger en ældre version. En anden god grund til altid at bruge den nyeste version er, at mange browserversioner har alvorlige

fejl, der kan udnyttes af skruppelløse mennesker (f.eks. til at slette filer på din computer eller læse oplysninger fra din computer). Det har den nyeste version af browseren måske også, men de eventuelle fejl er ikke blevet opdaget og offentliggjort endnu, så derfor er programmet mere sikkert at bruge. F.eks. var der en alvorlig fejl i *Netscape 4.0*, som hurtigt blev rettet i en ny version: *Netscape 4.01*. Du kan læse anmeldelser og sammenligninger og tips til browserne ved at klikke på overskrifterne i afsnittet *browser reviews and features* nederst på siden.

Desuden kan du downloade særlige udvidelser til browserne – de såkaldte *plug-ins* og *active-X komponenter*. Plug-ins virker i både Internet Explorer og Netscape Navigator, mens active-X komponenter kun virker i Internet Explorer. Disse udvidelser sætter browseren i stand til at gøre noget, som den ellers ikke kan: f.eks. vise særlige animationer eller film, afspille særlige lydformater eller lignende. Hvis du besøger websider, som anvender film, lyd eller lignende i disse særlige formater, kan du ikke få glæde af det, med mindre du har den rette plug-in. De vigtigste plug-ins (dvs. de som bliver anvendt meget på nettet) står på listen *Plug-ins and add-ons*. Hvis du bruger nettet meget, og gerne vil være med helt fremme, kan du ligeså godt med det samme downloade alle plug-ins på denne liste.

Download den ønskede webbrowser eller plug-in

Klik på navnet på den browser eller plug-in, du ønsker at downloade Du bliver præsenteret for denne oversigt:

Tjek, at der er tale om den browser eller plug-in, som du ønskede. Klik derefter på teksten *Click here to download*.

Du bliver præsenteret for en oversigt over forskellige computere rundt om i verden, hvor programmet kan downloades fra (i dette tilfælde dog kun ét sted, nemlig i USA):

Download	
Netscape Communicator (32-bit complete install) File size: 12.4 108	Reliability Guide ••••-100% ••50% •0% The reliability ratings are based on our test
Click on a hyperlink below to download this file. United States	program's success rate trying to connect to the given sites. A low reliability rating could b
<pre>••• ftp.netscape.com ••• ftp11.netscape.com ••• ftp12 netscape.com</pre>	due to a busy site, a network error, or invalid directory information.
••• ftp13.netscape.com ••• ftp15.netscape.com	
••• <u>ftp20.netscape.com</u> ••• <u>ftp3.netscape.com</u> ••• <u>ftp4.netscape.com</u>	

Prikkerne ud for adressen er en angivelse af, hvor nemt det plejer at være at koble sig på den pågældende computer. Hvis der er en adresse i Danmark, så klik på den. Ellers vælg en adresse i et af vore nabolande eller i USA, der ofte har de mest stabile og hurtigste forbindelser.

Hvis der ikke rigtigt sker noget i lang tid (20-30 sekunder), efter du har klikket på en adresse, kan du bare prøve en anden.

Såsnart du opnår forbindelse, bliver du spurgt, hvor du ønsker at anbringe den fil, du er ved at downloade. Det er en god idé at have en mappe ved navn *Frisk fra nettet* eller lignende, som du altid bruger til dette formål.

Hvis du har et almindeligt modem, kan du godt regne med, at det kan tage en time eller mere at downloade en browser. Du kan godt surfe videre på nettet, mens du er ved at downloade en fil, men det vil betyde, at det tager længere tid at downloade filen.

Et lille vindue viser med en måler, hvor stor en del af filen, der er blevet hentet. Når dette vindue forsvinder, er hele filen hentet hjem på din computer. Dobbeltklik på ikonet og besvar en række spørgsmål, hvorefter programmet vil installere sig selv.

Download af browseren Internet Explorer er lidt speciel: Først downloader du et lille program på omkring en halv megabyte, som du skal dobbeltklikke for at starte. Dette program downloader derefter resten af browseren og foretager installationen.

Hvis der er tale om en browser, vil du derefter kunne starte den ved at dobbeltlikke på browserikonet. Hvis der er tale om en plug-in, skal du ikke gøre noget yderligere – den vil automatisk træde i kraft, såsnart der er brug for den, dvs., såsnart den støder på en webside, som har indhold, der kan afspilles med denne plug-in – f.eks. en film eller en lyd.

TUCOWS

http://tucows.worldonline.dk/

eller <u>www.tucows.com</u> eller <u>www.tucows.dk</u>

Når du er på jagt efter software til din computer, er den bedste løsning ofte at bruge *shareware.com* (se side 25). Men hvis du skal bruge Internet-programmer, er TUCOWS et godt sted at få overblik over udvalget. Internetprogrammer er alle de programmer, som bruges i forbindelse med Internettet: Webbrowsere, e-mail-programmer, Chat-programmer, Internet spil og meget andet.

Fordi det er meget store mængder af filer der skal transporteres, er Tucows kopieret ud på mange servere over hele verden. Det betyder at man kan finde Tucows på mange forskellige adresser. I praksis betyder det ikke det store hvilken du bruger, men du kan ligeså godt bruge en af de danske. På adressen <u>www.tucows.dk</u> får du en liste over Tucows i Danmark og på <u>www.tucows.com</u> får du lister over Tucows i hele verden.

Fra forsiden skal du vælge hvilket operativsystem du bruger: Windows 98, Windows 3.1, Macintosh etc. Derefter får du en oversigt over forskellige kategorier af programmer. Klik på den kategori, du er interesseret i. Er du f.eks. på jagt efter et godt e-mail program, klikker du på kategorien *E-mail Clients*.

Audio	Browsers and Accessories	Communications
* Audio Composers	* Bookmark Utilities	* Chat - IRC
* Audio Editors	* Browsers	* Chat - Messengers
* CDDB CD Players	* Browser Add-Ons	* Chat - Rooms
* CD Players	* Cache Viewers	* Fax
* Jukebox	* Customized Browsers	* Internet Phones
* MIDI Players	* Offline Browsers	* Web Cams
* Miscellaneous Audio	* Searchbots	* Wireless Communication
* MP3	* Streaming Applications	
Connectivity	E-Mail	Entertainment
Connectivity * Download Managers	E-Mail * Anti-Spam Tools	Entertainment * Action Games
Connectivity * Download Managers * Modem Dialers (DUN)	E-Mail * Anti-Spam Tools * E-Mail Add-Ons	* Action Games * Board Games
Connectivity * Download Managers * Modem Dialers (DUN) * Modem Sharing	E-Mail * Anti-Spam Tools * E-Mail Add-Ons * E-Mail Checkers	Entertainment * Action Games * Board Games * Casino Games
Connectivity * Download Managers * Modem Dialers (DUN) * Modem Sharing * Multi Line Utilities	E-Mail * Anti-Spam Tools * E-Mail Add-Ons * E-Mail Checkers * E-Mail Clients	* Action Games * Board Games * Casino Games * Fantasy Leagues
Connectivity * Download Managers * Modem Dialers (DUN) * Modem Sharing * Multi Line Utilities * Networking	E-Mail * Anti-Spam Tools * E-Mail Add-Ons * E-Mail Checkers * E-Mail Clients * E-Mail Encryption	Entertainment * Action Games * Board Games * Casino Games * Fantasy Leagues * Fun Stuff
Connectivity * Download Managers * Modem Dialers (DUN) * Modem Sharing * Multi Line Utilities * Networking * Web Accelerators	E-Mail * Anti-Spam Tools * E-Mail Add-Ons * E-Mail Checkers * E-Mail Clients * E-Mail Encryption * Encoders/Decoders	Entertainment * Action Games * Board Games * Casino Games * Fantasy Leagues * Fun Stuff * Gaming Networks
Connectivity * Download Managers * Modem Dialers (DUN) * Modem Sharing * Multi Line Utilities * Networking * Web Accelerators	E-Mail * Anti-Spam Tools * E-Mail Add-Ons * E-Mail Checkers * E-Mail Clients * E-Mail Encryption * Encoders/Decoders	Entertainment * Action Games * Board Games * Casino Games * Fantasy Leagues * Fun Stuff * Gaming Networks * Gaming Utilities
Connectivity * Download Managers * Modem Dialers (DUN) * Modem Sharing * Multi Line Utilities * Networking * Web Accelerators	E-Mail * Anti-Spam Tools * E-Mail Add-Ons * E-Mail Checkers * E-Mail Clients * E-Mail Encryption * Encoders/Decoders	Entertainment * Action Games * Board Games * Casino Games * Fantasy Leagues * Fun Stuff * Gaming Networks * Gaming Utilities * MUD's
Connectivity * Download Managers * Modem Dialers (DUN) * Modem Sharing * Multi Line Utilities * Networking * Web Accelerators	E-Mail * Anti-Spam Tools * E-Mail Add-Ons * E-Mail Checkers * E-Mail Clients * E-Mail Encryption * Encoders/Decoders	 Entertainment * Action Games * Board Games * Casino Games * Fantasy Leagues * Fun Stuff * Gaming Networks * Gaming Utilities * MUD's * Strategy Games

Derefter får du en oversigt over programmer i den pågældende kategori. Hvert program er præsenteret ved en kort beskrivelse, et filnavn, filstørrelse og webadresse for programmet eller firmaet. Desuden er hvert program bedømt på en skala fra en til fem køer. Med mindre man har specielle behov, får man normalt det bedste program, hvis man vælger et program, som er bedømt til fem køer. Du kan få en længere beskrivelse og anmeldelse ved at klikke på knappen *Full Review*.

Aureate Group Mail: Use group mail and merge mail utilities to effectively manage your mail. License: Shareware \$49.95 Size: 4.5 MB Version: 3.0.605 Rating: State State

Becky: Get spell check and macros with this multiple account supporting client. License: Shareware \$40.00 Size: 1.3 MB Version: 1.26.02 Rating: The formation of the second secon

Hvis du beslutter dig for et program, kan du downloade det med det samme ved at klikke Download Now. Men vær opmærksom på at mange af programmerne kun kan bruges i en kortere periode (f.eks. 30 dage). Hvis man ønsker at fortsætte efter denne periode skal man betale for programmet.

Alternativer

På adressen **www.stroud.com** kan du finde en lignende fortegnelse over Internetprogrammer, som har flere muligheder end TUCOWS, men som til gengæld kun indeholder Windows-software.

Updates.com

www.updates.com

Sandsynligvis har du 30, 50 eller måske endda 100 forskellige programmer på din computer. Det kan være små værktøjsprogrammer, eller det kan være spil, webbrowsere eller tekstbehandlingsprogrammer. Alle disse programmer kommer hele tiden i nye versioner, og ofte er det en fordel at opgradere, fordi de nye versioner er hurtigere, kan mere og har fået rettet en række fejl. Men med 100 programmer på computeren er det en uoverskuelig opgave at surfe rundt til alle de forskellige firmaer og tjekke om der er kommet nye versioner af programmerne.

Her kommer *updates.com* ind i billedet. Updates.com indeholder artikler om nye versioner af de kendte programmer, samt en liste over de mest populære opgraderinger. Sandsynligvis finder du også noget på denne liste som du selv mangler.

Den absolut bedste service er dog "My updates". Dette er en service der består i at din computer bliver analyseret, og du får en liste over alle de opdateringer du mangler, hvis du ønsker at have den nyeste version af alle dine programmer. Ud fra denne liste kan du vurdere om du ønsker at opgradere, og hvis du beslutter dig for det, er der links direkte til de websteder hvor du kan hente programmerne.

Næste gang du kommer tilbage til updates.com er listen der stadig, og du kan nårsomhelst lave en ny analyse for at se om der er kommet nye opgraderinger til siden sidst.

Første gang du bruger denne service skal du dog registrere dig som bruger, og du skal downloade et særligt program som foretager analysen. Programmet afhænger af om du bruger Netscape eller Internet Explorer som din browser. Hvis du bruger Netscape er der tale om en såkaldt *plug-in*, og til Internet Explorer er det en *active-X komponent*.

Start med at klikke på *My Updates* på forsiden. Fordi det er første gang skal du nu installere det særlige program som tager sig af analysen. Du skal bare følge beskrivelsen på skærmen – fremgangsmåden afhænger af browser type og browserversion. Du kan endda risikere at du skal genstarte browseren før det virker.

Når programmet er installeret, vil det gå igang med at analysere programmerne på din computer. Det er en proces, som godt kan tage flere minutter. *My updates* viser med nogle dialogbokse hvad den foretager sig.

Updates.com Is Searching for My Updates	_ 🗆 ×
Retrieving product data from Updates.com server	
Estimated time left: 54 sec (80 KB)	Cancel

Når analysen er slut, får du en liste over alle de fundne programmer som ikke er den nyeste version. Af listen fremgår det hvilket program der er tale om, versionsnummeret på den version du har, og versionsnummeret på den nyeste version.

Hvis du beslutter dig for at du vil opgradere programmet, kan du ganske enkelt klikke på knappen download. Du vil så blive præsenteret for et link til en webside hvorfra du kan hente den nyeste version.

Du skal være opmærksom på at nogle programmer koster penge, mens andre er gratis. Der vil sikkert også være mange opdateringer på listen som du ikke har brug for, så du skal ikke bare installere alle de opdateringer som bliver foreslået.

E-Post Danmark Adressekataloget

www.epost.dk

TeleDanmarks service ved navn *epost.dk* er en "telefonbog" over e-mail adresser på danskere og danske firmaer og organisationer. Adressekataloget indeholder hundredetusindevis af danske e-mail adresser og er det største danske katalog, der findes i øjeblikket, men der er mange flere e-mail adresser i Danmark, så der er ingen garanti for, at du kan finde det, du søger. Hvis du er på jagt efter e-mail adresser i udlandet, skal du i stedet bruge *Yahoo People Search* (se side 36).

I Epost.dk kan du søge efter e-post adı om personer, virksomheder og organi:

	Søg
Personnavn:	
Virksomhedsnavn:	
Adresse:	
Postnr.:By:	Telefon:

Sådan laver du en simpel søgning

Indtast navnet på den person, du søger. Du kan indtaste både fornavn og efternavn eller bare en af delene. Lad være med at indtaste flere oplysninger nu.

Du får en liste over de navne, der blev fundet, og som svarede til din søgning. Klik på et punkt på listen, der ser lovende ud. Du får vedkommendes e-mail adresse samt andre kendte oplysninger (f.eks. firma, titel etc.)

Udvidet søgning

Hvis du får for mange resultater, kan du begrænse din søgning ved at indtaste f.eks. vedkommendes adresse, by eller telefonnummer. Hvis du ikke fik noget resultat ved kun at søge på navnet, vil det ikke hjælpe at tilføje yderligere oplysninger.

Omvendt søgning

Du kan også søge på en e-mail adresse og finde vedkommendes navn og andre oplysninger. Det kan f.eks. bruges til at finde ud af hvem der egentlig ejer en bestemt e-mail adresse.

Du kan også slå op på indehaveren af en e-post adresse:

Opslag

Hvor kommer email-adresserne fra?

TeleDanmark får e-mail adresserne fra forskellige kilder: fra deres egne Internetkunder, fra andre Internetudbydere og fra frivillige tilmeldinger. Hvis din adresse ikke findes i kataloget, kan du tilføje den ved at klikke på *Tilmelding* og udfylde de oplysninger, der anmodes om. På den måde kan du hjælpe andre som leder efter din e-mail adresse.

Alternativer

Joe's på adressen **joes.jubii.dk** er et forsøg på at konkurrere med TeleDanmarks e-post katalog, og indeholder ikke nødvendigvis de samme adresser. Derfor kan du godt være heldig at finde en adresse her, som du ikke fandt hos TeleDanmark.

Yahoo People Search

people.yahoo.com

Hvis du skal finde e-mail adresser på udlændinge, kan du ikke bruge TeleDanmarks E-post Adressekatalog. I stedet må du bruge et af de store internationale e-mail adressekataloger som f.eks. *Yahoo people Search*. Med denne tjeneste kan du søge på e-mail-adresser baseret på navn og geografisk tilhørsforhold, men også baseret på firma eller tidligere opholdssteder. Yahoo People Search indeholder langt over 10 millioner e-mail-adresser, men selvom det lyder af meget, er det i virkeligheden kun en lille del af alle Internetbrugere, så du kan altså ikke være sikker på at finde en person, selvom du ved at vedkommende har en e-mail adresse.

En simpel søgning på Yahoo People Search

Allerede på forsiden kan du lave en simpel søgning under *Email Search*:

Telephone Search	
First Name	Last Name(required)
City/Town	Search Reset
Email Search	
First Name	Last Name
Search Reset Advanced	

Skriv et fornavn og/eller et efternavn i felterne *First Name* og *Last Name*. Du kan godt nøjes med kun at skrive en af delene, hvis navnet er tilstrækkeligt sjældent. Der skelnes ikke mellem små og store bogstaver. Du behøver ikke skrive det fulde navn, men kan nøjes med begyndelsen af navnet. F.eks. vil en søgning på fornavnet *kat* finde både *Kat*, *Katja* og *Katarina*. Denne form for søgning er især nyttig, hvis du søger på amerikanere, som har for vane at forkorte navnet til forskellige kortere versioner. Du kan godt bruge de danske tegn (æ, ø og å) i navnene, men i nogle tilfælde kan det være, at en person er registreret under et anglificeret navn, hvor æ, ø og å er lavet om til ae, oe og aa. Hvis du ikke kan finde *Torben Kjær*, så kan du måske finde *Torben Kjær*. Prøv begge dele. Du skal *ikke* skrive vedkommendes by, land eller andre oplysninger endnu. Klik på *Search* for at søge. Det giver en oversigt over samtlige resultater.

Intet resultat

Hvis søgningen ikke giver noget resultat, er det sandsynligvis, fordi personen ikke har en e-mail adresse, som er registreret i databasen. Check dog først, om du er kommet til at stave navnet forkert eller prøv med andre navne eller kælenavne, som vedkommende er kendt under.

For mange resultater

Er der derimod for mange resultater (flere hundrede), er du nødt til at indskrænke din søgning. Det gøres ved at klikke på *search again* og indtaste et domæne, dvs. den sidste del af e-mail adressen, hvis du f.eks. kan huske, at vedkommendes e-mail adresse ender på *.com* eller *.dk*. Hvis det heller ikke hjælper er du nødt til at prøve med en *advanced search* som er beskrevet nedenfor.

Et overskueligt antal resultater

Sådan ser oversigten over resultater ud:

Showing 1 - 20 of 75								
First Previous <u>Next</u> <u>La</u>	Search Again - Advanced							
Name (click for details)	Location	Email						
Anthony Owen		<u>1934hjb@yahoo.co.uk</u>	Search Public Records on 1800USSEARCH					
Anthony Owen	Middletown, OH	owen01@yahoo.com	Search Public Records on 1800USSEARCH					
Anthony Owen	Port Of Spain	kowen@cecp.com	Search Public Records on 1800USSEARCH					
Anthony Owen		anthony_owen@online.pol.dk	Search Public Records on 1800USSEARCH					
Anthony Owen	Rhyl, Denbighshire	antowen 1@yahoo.co.uk	Search Public Records on 1800USSEARCH					
Anthony Owen	Sydney	anthony_owen@yahoo.com	Search Public Records on 1800USSEARCH					
Anthony Owen	Brevard, NC	chad_owen4@yahoo.com	Search Public Records on 1800USSEARCH					
Anthony Ieuan P Owen	K0benhavn K	102035.1740@compuserve.com	Search Public Records on 1800USSEARCH					

I dette tilfælde (jeg har søgt efter navnet Anthony Owen) kom der 46 resultater. De fundne personers e-mail adresse og hjemland fremgår af listen, og det skulle gerne være nok til at du kan se hvem der er den person du søger.

En avanceret søgning

I nogle tilfælde kan det være relevant at foretage en såkaldt avanceret søgning (klik på ordet *advanced* på forsiden). Det kan være tilfældet, hvis man fandt for mange resultater på en almindelig søgning, eller hvis man kun har visse specielle oplysninger (f.eks. når man søger en gammel gymnasiekammerat, som man kun husker fornavnet på).

First Name Tony	Organization Name
Last Name Owen	
City/Town	Organization Type
State/Province	C Company
Country	O University/College
Domoin	O High School
	O Other
Old Email Address	• All Organizations
SmartNames TM (Bob =)	Robert)
	Search Reset

Indtast flere oplysninger i denne rækkefølge: Land (brug landekoderne, som du kan få en oversigt over ved at klikke på *Country*), stat (kun for USA eller andre lande som er opdelt i stater) og by. Indtast kun én ny oplysning ad gangen og foretag en ny søgning for hver ny oplysning, indtil du finder ve d-kommende eller det viser sig at vedkommende ikke findes i databasen.

I højre side af skærmen kan man desuden markere, at personen man søger, har gået på et bestemt gymnasie, universitet eller været ansat et bestemt sted. I feltet *Organization Name* skal du skrive et eller flere ord, som refererer til det punkt, du har markeret. F.eks. kan du markere *High School* og skrive navnet på et gymnasie, for at søge på personer der har gået på dette gymnasie, eller du kan markere *Company*, og skrive navnet på en virksomhed for at søge efter personer der arbejder i en bestemt virksomhed.

I en sådan søgning behøver man end ikke at skrive et navn. På den måde kan man finde en liste over personer, som har gået på et bestemt gymnasium, været medlem af en bestemt organisation eller lignende. Men søgningen kan naturligvis også kombineres med et navn eller andre oplysninger, for f.eks. at finde en person der hedder Lars som arbejder hos Novo.

Du skal dog være opmærksom på at nogle af disse muligheder kun fungerer, hvis folk selv har tilmeldt sig til Yahoo People Search og afgivet disse oplysninger – systemet kan jo ikke selv regne ud hvor folk har gået i skole.

Din egen registrering

Adresserne i Yahoo People Search's arkiv stammer fra forskellige kilder: fra Internetudbydere, fra nyhedsgrupperne på USENET og fra frivillige tilmeldinger. Hvis du ikke allerede findes i databasen (prøv at lave en simpel søgning på dit eget navn), kan du registrere dig ved at klikke på *Sign in* på forsiden og derefter *Sign me up!* Selvom du allerede er i databasen, kan det være en god idé, at du lader dig registrere, fordi du på den måde kan give en række oplysninger om dig selv, som kan bruges af andre til at finde din adresse (f.eks. hvor du arbejder, hvor du har gået i skole, etc.).

Alternativer

Der er mange andre internationale e-mail adressekataloger på nettet. *Yahoo People Search* er en af de største, men hvis du uden held søger efter en adresse her, kan det sagtens betale sig at prøve andre steder. Prøv f.eks. **www.bigfoot.com** eller **www.lookup.com**.

Netaddress

www.netaddress.com

Hos firmaet *Netaddress* kan du oprette en gratis, permanent e-mail-adresse. Fordelen ved en sådan email adresse er, at du kan beholde den samme adresse, selvom du skifter Internetudbyder eller skifter job (og dermed e-mail adresse) eller lignende. Du kan også oprette en e-mail adresse, hvis du slet ikke har nogen. Det er meget velegnet, hvis din ægtefælle, kæreste eller børn gerne vil have hver sin email-adresse, og der kun følger én med Internetabonnementet. Du kan endda oprette en e-mail-adresse, hvis du slet ikke har nogen computer. Du kan gå på biblioteket eller et andet sted, hvor du kan få adgang til Internettet og læse og skrive post via en webside. En sådan e-mail adresse er også velegnet til rejser, hvor man kan gå ind på netcafeer og lige tjekke sin post via en webbrowser.

E-mail adressen er ganske gratis. Det kan kun løbe rundt, fordi du vil blive bombarderet med reklamer, når du læser din post.

På netaddress-forsiden skal du vælge linket *Sign me up*. Herefter skal du indtaste dit fornavn og efternavn (eller navnet på den person, som skal have e-mail adressen, hvis det ikke er dig selv) og eventuelt din eksisterende e-mail adresse (hvis du har en).

Derefter får du tildelt en e-mail adresse, som er baseret på det navn, du indtastede og som ender på *usa.net*. Har du indtastet navnet *Peter Petersen*, får du måske navnet: *petersenpeter@usa.net*. Du kan også selv foreslå et navn, der skal stå foran @-tegnet, hvis du ikke er tilfreds med det du har fået (men mangeaf de gode navne er naturligvis taget). Når du har valgt adressen, er din nye e-mail adresse op-rettet.

Så bliver du bedt om at tilmelde dig til en masse reklame nyhedsbreve fra forskellige firmaer. Du kan bare lade være med at krydse nogle af dem af, hvis du ikke ønsker det.

Klik på knappen *Subscribe* nederst på skærmen, og så er du tilmeldt. Du skal lige indtaste dit password (som du selv valgte lige før) for at bekræfte oprettelsen af din e-mail adresse.

Herefter kan du for fremtiden logge dig på netaddress ved at klikke på *login* på forsiden.

Der er to forskellige måder at bruge netaddress på. Den ene er at logge ind på websiden og læse og sende breve herfra. Den anden er at bruge et almindeligt e-mail program, som er installeret på din egen computer.

Brug webbrowseren til at læse og sende post

Fra forsiden: klik på Login og indtast dit brugernavn og din adgangskode.

Login Name: Password:
petersenpeter
Check if you are on a public terminal and wish to expire your page
views (increased security)
Check if you want to use Cookies for security and avoid Intrusion
Detected notices

Hvis du sidder ved en computer på et bibliotek, eller et andet sted, hvor andre har adgang til computeren, bør du sætte kryds i checkboksen (*Check if you are on a public terminal*). Det sikrer at andre ikke senere vil kunne læse din post fra denne computer (det ville ellers være muligt, fordi webbrowseren husker alle de websider, den har besøgt – og dermed også dem, der indeholder din post).

Klik på teksten *Read Mail*, hvis du vil se, om du har modtaget noget post. Du får en liste over alle de breve, du har modtaget (når du lige har oprettet din adresse ligger der et velkomstbrev til dig). Du kan læse et brev ved at klikke på afsenderen (under *From*).

Read Mail: Inbox(1 unread, 1 total)

Go To: [hbox(1 unread, 1 total)	Search Mai	1	Help?
Move Selected To:	•		
Use checkboxes to select messages to move.		Displaying Messa	ges 1 - 1 of 1
<u>X</u> <u>From</u>	<u>Date (MDT)</u> 04/11 02:39	Subject	<u>Size</u>
Select all displayed messages	04/11/02.33		IR
Move Selected To: Trash	•		
Use checkboxes to select messages to move.		Displaying Messa	ges 1 - 1 of 1

Når du har læst brevet, kan du slette det med det samme ved at sætte kryds i det lille felt til venstre for brevet og klikke på knappen *move selected to*, mens der er valgt *Trash* i menuen.

Du kan også flytte brevet til en anden mappe ved at vælge navnet på en mappe og klikke på *Move To*. Dette kræver dog, at du selv først har oprettet en eller flere mapper ved at klikke på *Manage your folders* i menuen til venstre. Hvis du skal kunne overskue din post, er du nødt til enten at slette det meste af det, du modtager eller at sortere posten i forskellige mapper efter dit behov.

Når du selv vil skrive et brev, skal du vælge Write Mail i menuen til venstre.

Her skriver du e-mail adressen på den person, du vil sende til i feltet *To:*, skriver en overskrift i feltet *Subject:*, samt skriver selve indholdet af dit brev i det store tekstfelt.

Du kan vedlægge filer til dit brev ved at klikke på knappen *Browse* ud for feltet *Attachment*, og endelig sender du brevet ved at klikke på knappen *Send Mail*.

Brug dit eget e-mail program til at læse og sende post

Hvis du vil bruge din nye e-mail adresse sammen med et egentligt e-mail program, skal e-mail programmet indstilles til den nye e-mail adresse. Dit e-mail-program skal have tre oplysninger:

- Dit navn
- Adressen på den server som håndterer din udgående post: mail.netaddress.com

• Adressen på den server som håndterer din indkommende post: pop.netaddress.com

Hvis du bruger Netscape som dit mailprogram, skal du vælge Edit \rightarrow Preferences \rightarrow Mail & Groups \rightarrow Identity (vælg Options \rightarrow Mail and News Preferences \rightarrow Identity i ældre versioner af Netscape) og skrive dit navn og din nye e-mail adresse.

```
Your game.

Tothen Kiter

Email address:

hobki@uaa.ret
```

Derefter skifter du til fanebladet *Servers* og indtaster dit brugernavn (navnet, der står foran @-tegnet) og de to ovennævnte adresser:

Mail server user name: [torbk] Quigoing mail (SMTP) server: [mail netaddress.com

I andre mail-programmer skal du lave de samme indstillinger, men fremgangsmåden kan variere lidt.

Liszt

www.liszt.com

Postlister (engelsk: *mailing lists*) er en metode, der sætter grupper af mennesker i stand til at kommunikere sammen om et emne via e-mail. Der findes postlister, som beskæftiger sig med hunde, sygdomme, særligt software eller noget helt fjerde. Når man har fundet en postliste, som man gerne vil abonnere på, sender man en e-mail og beder om at blive optaget på listen. Derefter modtager man al den post, som bliver sendt til postlisten af de andre abonnenter, og man har også selv mulighed for at sende breve til postlisten. Der findes også nogle postlister, hvor man kan kun abonnere, men ikke selv bidrage.

Liszt er en fortegnelse over mange af de postlister, der findes på nettet. Liszt kan udelukkende bruges til at finde addressen på postlisterne. Selve tilmeldingen og brugen af postlisterne foregår via e-mail.

Der er to måder at finde en postliste på:

Du kan søge efter postlister om et bestemt emne ved at skrive et eller flere søgeord i søgefeltet. Hvis du søger på ordet *kat* finder Liszt alle adresser, som indeholder kat i titlen eller i beskrivelsen. Ord som *katalog* og *muskat* vil også blive fundet ved denne søgning. Hvis du sætter ordet i citationstegn – "*kat*" - vil du derimod kun finde postlister, hvor selve ordet kat indgår. Hvis du skriver flere ord i sø-gefeltet vil der kun blive fundet postlister, hvor alle ordene indgår i titlen eller beskrivelsen.

Du kan klikke på en kategori og få en oversigt over underkategorier og postlister i den pågæl dende kategori. Hver postliste er præsenteret med et navn og en kort beskrivelse:

Denne liste hedder *simpsons-l* og er en postliste, der handler om tegnefilmen Simpsons. Du kan få en længere beskrivelse af postlisten ved at klikke på linket *[more info]*.

Liszt viser også et link til den adresse, som du skal bruge, hvis du vil tilmelde dig listen (i dette tilfælde er det *Majordomo@digimark.net*).

En postliste består altid af to adresser: en adresse, som bruges ved tilmelding eller afmelding fra listen og en adresse, som du sender til, hvis du vil skrive et indlæg, som de andre abonnenter på postlisten skal læse.

I langt de fleste tilfælde tilmelder man sig til en postliste ved at sende et brev, som ikke indeholder andet end denne tekst:

subscribe listenavn ditnavn

Der skal ikke være nogen overskrift (header) på brevet. Sørg for at stave listens navn præcist. Brevet bliver læst af en computer, som føjer dig til den postliste, du har ønsket. Hvis jeg vil abonnere på simpsons postlisten, skriver jeg et brev til adressen *majordomo@digimark.net* med teksten

subscribe simpsons-l Torben Kjær

Hvis jeg senere vil afmelde mig fra listen, skriver jeg til samme adresse, men med denne tekst i brevet:

unsubscribe simpsons-l

Når man framelder sig igen er det ikke nødvendigt at skrive sit navn.

Der kan være små variationer i, hvordan tilmeldingen skal laves. Sørg derfor for at tjekke grundigt under *[more info]*, hvordan tilmeldingen skal foretages. Tilmeldingen bliver læst af et program og skal derfor være korrekt.

Når du er blevet tilmeldt listen, kan du skrive et indlæg til listen (hvis den tillader det). Det skal gøres til adressen, som indeholder selve listens navn. I dette tilfælde er det adressen: *simpsons-l@digimark.net*

Gør aldrig den fejl at sende en tilmelding til selve listen. Det bevirker, at alle abonnenterne på postlisten modtager din admodning om at blive tilmeldt.

eGroups

www.egroups.com

En postliste (*mailing list*) er en liste med e-mail-adresser på folk, der er interesserede i et bestemt emne.

Der findes to forskellige former for postlister. Den ene er envejs postlister, hvor et firma eller en enkeltperson sender mail på en gang til alle modtagere på postlisten. Det kan f.eks. være et ugentligt nyhedsbrev fra et websted, et firma som sender informationer om nye produkter ud til alle som har tilmeldt sig på postlisten, eller et personliggjort nyhedsbrev fra en nyhedstjeneste.

Den anden type postliste er to-vejs postlister. Dette er postlister hvor alle deltagerne kan skrive til postlisten. I praksis kommer sådan en postliste altså til at fungere som en e-mail diskussionsgruppe.

F.eks. kan man forestille sig en postliste med emnet fransk madlavning. Alle interesserede kan tilmelde sig denne postliste, og når først du er optaget på postlisten kan du sende e-mail som automatisk modtages af alle andre på listen, samtidig med at du naturligvis også får alle de breve som andre sender til listen.

Liszt (se side 41) er en fortegnelse over en masse postlister. Men hvis du nu har lyst til at lave *din egen* postliste, så er det muligt ved hjælp af eGroups.

Første gang du besøger eGroups, skal du registreres med din e-mail adresse og en adgangskode. Klik på teksten "Sign-up today for free!" på forsiden og udfyld felterne med din e-mail adresse og en adgangskode som du selv bestemmer, samt nogle få andre oplysninger som alle skal udfyldes.

Email address:			
Password:			
Re-enter pas <i>s</i> word:			
Date of Birth:	[select one] 💌 [select	:one] 💌	(January 18, 1969)
Gender:	O Female O Male		
Zip/Postal Code:			
Country:	United States	·	

Når du har registreret dig, skal du svare på en e-mail som bliver sendt til dig. Følg instruktionerne i denne e-mail for at bekræfte din registrering.

eGroups findes på mange sprog (også dansk) og du får muligheden for at vælge mellem de mange sprog. Hvis du vælger dansk bliver du sendt til den danske del af webstedet som har adressen **dk.egroups.com**. Hvis du senere vil have adgang til f.eks. de engelske eller andre eGroups så kan du klikke på linket *International* nederst på siden, som giver dig mulighed for at vælge mellem de mange sprog.

Nu er det tid at prøve at tilmelde dig nogle af de eksisterende postlister hos eGroups. Vend tilbage til forsiden, hvor der er en hierarkisk oversigt over postlisterne hos eGroups.

Arts & Entertainment	Reference & Education
Music, Movies, Books	Alumni, Colleges, Careers
Business & Finance	Regional
Investing, Consulting, Small Business	United States, Europe, Asia
Computers & Internet	Science
IS/IT, Web, Software	Biology, Psychology, Physics
Games	Shopping
RPGs, Fantasy Sports, Gambling	Autos, Apparel, Toys
Health & Fitness	Society & Culture
Women Medicine, Holistic	Teens, Religion, Law

Klik dig ned i hierarkiet, og find en postliste der interesserer dig. F.eks. kan du klikke på *Arts and Entertainment*, så *Movies*, så *Science Fiction* og til sidst finde en postliste for fans af *Alien*-filmene (som du kan se har jeg her valgt den amerikanske del af eGroups). Listen har navnet *Alien-Legacy*. Du kan

se antallet af medlemmer på listen, samt de forskellige emailadresser som kan bruges til at administrere listen.

Message archive by month:

	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec
2000		1				1						
1999			24	75	35	29	8	12	9	15	10	1

Members: 49

Category: Top : Arts : Movies : Genres : Science Fiction

Addresses:

Post message:	alien-legacy@egroups.com	
Subscribe:	alien-legacy-subscribe@egroups.com	
Unsubscribe:	alien-legacy-unsubscribe@egroups.com	
List owner:	alien-legacy-owner@egroups.com	
URL to this page: <u>http://www.egroups.com/group/alien-legacy</u>		

Nu kan du tilmelde dig postlisten ved at klikke på knappen *Subscribe Now*. I mange tilfælde kan du også læse i arkivet, som er en samling af alle de gamle breve, som er blevet sendt til postliste. På den måde kan du finde ud af om listen virkelig er noget for dig.

Når du tilmelder dig listen, bliver du spurgt om du vil abonnere på den normale version eller den såkaldte *Digest-version*. Den normale abonnement betyder, at hver gang en deltager sender et brev til postlisten vil du få det tilsendt. Hvis du vælger *digest*, får du i stedet en slags opsamlingsabonnement, hvor brevene samles i en større mængde, før de sendes til dig som et brev. I stedet for at få mange små e-mails, får du altså nogle få større e-mails som indeholder de enkelte breve. Til gengæld ser du ikke brevene så hurtigt som de der abonnerer på det normale abonnement.

Membership Options				
Message Delivery:	 Send email messages to torben@prestige.dk Send a daily digest of messages (many e-mails in one message) to torben@prestige.dk Don't send me email, I'll read the messages at the Web site 			
Member Profile: 🔽 Display my profile to members of this group				
Status:	Click the Join button to gain full access as a member of this group.			
	Join			

Når tilmeldingen er færdig, får du at vide hvilken e-mail adresse du skal sende til, hvis du vil sende et brev til deltagerne på postliste. Adresserne består altid af listens navn efterfulgt af @egroups.com - f.eks. *alien-legacy@egroups.com*

På forsiden er der en knap der hedder *My Profile*. Hvis du klikker her, kan du se en oversigt over de postlister du er abonnent på, og du kan ændre dine abonnementer, din e-mailadresse eller din adgangs-kode hvis det bliver nødvendigt.

Men det bliver først rigtigt sjovt når du opretter din egen postliste. Det er en ret simpelt. Du kan f.eks. lave en lukket postliste for dig og dine venner, eller du kan lave en postliste hvor du inviterer hele verden til at deltage omkring et bestemt emne.

Start a group now

Send email to your group

- Share photos & files
- Coordinate events & more!

...or move your existing mailing list to eGroups

Det er enkelt at oprette sin egen postliste. Klik på knappen Start a group now på forsiden.

Nu skal du udfylde en række felter. Først skal du finde på et navn til din postliste. Navnet er det der skal står foran @*eGroups.com*. Hvis du f.eks. kalder din liste for *danmark*, bliver adressen altså <u>danmark@eGroups.com</u>.

Der er allerede mange lister, så det kan godt tage et par forsøg før du finder et navn der ikke allerede er brugt.

Så kommer en række vigtige valg: Du skal først beslutte om listen skal være modereret. Det betyder at du bliver redaktør, og får alle breve tilsendt til dig. Du skal så bestemme om brevene skal offentliggøres på listen. På den måde kan man holde mere styr på diskussionen og undgå at ballademagere ødelægger postlisten. Til gengæld betyder det meget mere arbejde til dig.

Endelig kan du også vælge at listen bare skal være en "announcement list". Det betyder at det bare er en en-vejs postliste hvor du sender nyhedsbreve eller lignende til abonnenterne, men de kan ikke selv deltage eller svare til listen.

Så skal du afgøre om listen skal vises i indholdsfortegnelsen på eGroups-webstedet. Hvis du laver en lukket postliste som kun udvalgte personer skal have adgang til kan det være at du ikke ønsker at listen kan ses på webstedet.

Dernæst skal du bestemme om der skal være fri adgang til gruppen, eller kun folk som du specifikt inviterer, skal have lov til at abonnere. Hvis du laver en postliste for fans af Madonna, så vil det nok være en god idé at give fri adgang, men hvis du laver en postliste for din lokale frimærkeklub, så er det bedre at begrænse adgangen.

	3. Short description/keywords: Required A short, 25-word (127 characters maximum) description to appear in searches and the eGroups directory (unlisted groups are not visible in the directory, but a short description must still be provided).
Þ	
	4. Main Page description: Required
	A longer description to appear on your group's Main Page. 2000 characters maximum, text or HTML.
	5. Primary language: Required
	The primary language used by group memoers.
\triangleright	English

Derefter skal du lave en kort beskrivelse af hvad listen handler om, samt en lidt længere beskrivelse som vil fremgå på websiden for din liste.

Hvis din liste skal være dansksproget, kan du godt lave disse beskrivelser på dansk.

Endelig skal du vælge fra en liste hvilket sprog postlisten er på.

Næste trin i oprettelsen af din gruppe er at du skal vælge hvor i emnehierarkiet den hører hjemme. Sørg for at vælge en logisk placering, så din gruppe ikke hensygner et forkert sted i indholdsfortegnelsen.

Til sidst kan du vælge at tilføje nogle personer til din postliste fra starten, og sende en invitation ud til dem.

Prøv at sende en e-mail til listens adresse og se om det virker. Prøv at se i indholdsfortegnelsen om din liste er kommet med (der kan godt gå flere timer efter oprettelsen før den er med på listen). Du kan styre alt omkring din liste via *My Profile*.

Der er masser af muligheder med eGroups: En lukket postliste for dine venner, din familie eller din boligforening. En postliste for de mennesker du mødte på campingpladsen i Frankrig i sommers, og som ellers ikke ville kunne holde kontakten. En postliste for et hvilket som helst emne du kan finde på. En en-vejs liste hvor du som en anden guru fortæller om dine meninger om hvad som helst, og håber at der er nogen der gider at abonnere på dem.

Og så lige til sidst: Du skal ikke bliver overrasket over at eGroups putter reklamer i dine e-mails. Servicen er jo gratis og noget skal de jo leve af.

Netscape PowerStart

personal.netscape.com/custom/

Du kan på cirka fem minutter designe din egen helt personlige webside, som du kan bruge som din egen startside, dvs. den side, som webbrowseren åbner som den første, når du går på nettet, og som du altid kan springe til ved at klikke på Home-knappen. Ingen andre kan få adgang til siden, så den kan altså ikke bruges som en hjemmeside til at præsentere dig selv for andre på nettet. Derimod kan den bruges til at effektivisere din brug af nettet. På startsiden kan du lave links til alle de websider, som du bruger ofte, f.eks. søgeværktøjer.

PowerStart er en service fra Netscape, men du kan sagtens bruge den, selvom du anvender en anden webbrowser.

Sådan laver du din egen startside

Første gang du kommer ind på siden, får du en velkomst og skal trykke på knappen *Continue*. Skærmen er opdelt i tre dele. Til venstre ser du en oversigt over alle de elementer, du kan tage stilling til for at designe din side. Til højre ser du siden, som den vil se ud med de indstillinger du har lavet. Nederst på skærmen skal du lave indstillingerne for de enkelte elementer.

Du kan starte med at vælge en *collection*, dvs. en standardindstilling af, hvilke links du gerne vil have med på siden. Klik på ordet *collection* i venstre vindue og vælg i vinduet nederst på skærmen mellem fire kategorier:

Klik på *Netscape Headline News* i venstre vindue, og markér i vinduet nederst, om du vil have Netscape-nyheder med på din side.

Klik på *Notepad* i venstre vindue og markér i vinduet nederst, om du vil have et tekstfelt til personlig brug med på din side (det kan f.eks. bruges til at skrive ting, du skal huske).

Derefter kan du ændre på de links, du gerne vil have med på din side. Du kan vælge mellem en række links indenfor en række forudbestemte kategorier. Klik i venstre vindue på den kategori, som du ønsker at lave indstillinger for. Det nederste vindue viser en række websider og du markerer med et kryds, hvilke du ønsker at have links til på din side. Fjern alle krydserne, hvis du ikke ønsker nogen links i den pågældende kategori. Hvis du vil have fuld kontrol over designet af din side, skal du have klikket på samtlige kategorier og foretaget dine valg. Hvis der er nogle kategorier, du ikke har klikket på, vil du få standardindstillingerne i henhold til den collection, du valgte.

Derefter kan du tilføje op til 15 af dine helt personlige links. Klik på *Personal Links* og indtast et navn (i feltet *Name*) og en adresse på dit link (i feltet nedenunder). Indtast adressen på websider, som du ofte bruger (dette hæfte indeholder mange forslag til sider, som du ofte kan have brug for). Sålænge der er tale om almindelige websider, skal du ikke ændre i feltet med teksten *http://*. Hvis du vil være avanceret, kan du også lave links til en e-mail adresse. Udskift *http://* med *mailto:* og skriv en e-mail adresse i feltet ved siden af. Når du senere klikker på dette link, vil det i din webbrowser indbyggede e-mailprogram åbne et nyt brev med vedkommende som modtager.

Endelig skal du lave indstillinger for udseendet af siden. Klik på *Style Sheets* i venstre vindue og vælg i nederste vindue et lay-out, du kan lide.

Hvis du ikke er helt tilfreds med lay-out'et, kan du selv lave de sidste ændringer.

Du kan bestemme opsætningen, farver og baggrund (klik *layout*), lave en personlig overskrift (klik på *Personal greeting or headline*), indsætte et billede (klik på *Headline image*), indsætte bjælker til at adskille elementerne på siden (klik på *Horizontal lines*), ændre farverne på siden.

Kontroller i vinduet til højre, at du har lavet alle de indstillinger, du ønsker. Ellers kan du vende tilbage til et af punkterne i vinduet til venstre og lave flere indstillinger.

Klik på knappen *Build* nederst i venstre vindue, når du er helt færdig med dine indstillinger (hvis der er gået helt kuk i dine valg, kan du klikke på *Start Over* og starte helt forfra).

Din side er nu færdig og bliver vist på skærmen. Øverst er der en *PowerStart* menu med en række muligheder. Den mest nyttige er knappen *Change Powerstart*, som du kan bruge, hvis du senere vil lave ændringer af din side.

Husk at lægge et bogmærke ved siden, så du altid kan vende tilbage til den (Netscape: Vælg *Bookmarks* \rightarrow *Add Bookmark*. Internet Explorer: Vælg *Favorites* \rightarrow *Add to Favorites*).

Hvis du er så tilfreds med siden, at du gerne vil bruge den som din startside, skal du indstille din webbrowser til at bruge denne side som startside. Adressen på din personlige webside er

http://personal.netscape.com/

custom/page/show_page.html

Sådan indstiller du din webbrowser til at starte med denne side: Netscape 4: Vælg *Edit* \rightarrow *Preferences* \rightarrow *Navigator* og skriv adressen i feltet *Home Page*.

Ældre versioner af Netscape: Vælg *Options*→*General Preferences*→*Appearance*. Indtast adressen i feltet *Home Page Location*. Internet Explorer: Vælg *View*→*Options* og klik på fanebladet *Navigation*. Vælg *Start Page* i feltet *Page* og skriv adressen i feltet *Address*. (hvis du står på siden, mens du laver indstillingen, kan du bare klikke på knappen *Use Current*).

My Yahoo!

my.yahoo.com

My Yahoo er en personliggjort nyhedstjeneste og oversigt over nettet. Hvis *Yahoo* kan sammenlignes med et bibliotek, så er *My Yahoo* din personlige bibliotekar, som finder nyheder og websider om lige netop de emner, der interesserer dig.

Før du kan bruge My Yahoo, skal du derfor udvælge nogle emner, der interesserer dig. Sådan gør du:

- 1. Åbn my.yahoo.com og klik på knappen med teksten Start your own!.
- 2. Klik på knappen If you are NOT a U.S. resident then click here.
- 3. Nu skal du udfylde nogle få oplysninger om dig selv. Lad være med at lyve om dem, for de får betydning for din brug af systemet:
- 4. Indtast et brugernavn i feltet Login Name (det kan f.eks. være dit fornavn eller dit efternavn)
- 5. Indtast en adgangskode i feltet *Password* og én gang til i det næste felt (find på et eller andet hemmeligt, som du ikke glemmer)
- 6. Indtast din e-mail adresse
- 7. Indstil din fødselsdato, dit køn, dit land, hvilken by du kommer fra, hvilken tidszone, du befinder dig i (GMT+1 i Danmark) samt din jobtype
- 8. Klik på knappen Register me now!
- 9. Nu skal du personliggøre My Yahoo. Du bliver præsenteret for en række emner i en række forskellige kategorier. Sæt kryds ud for de emner, der interesserer dig (du kan altid senere lave om på indstillingerne).
- 10. Klik på Use these interests.
- 11. Du er færdig. Din nye personliggjorte Yahoo-side bliver vist for dig.

Dine personlige nyheder

Ved første øjekast kan siden med dine personlige nyheder se meget uoverskuelig ud, og måske synes du heller ikke, at nyhederne ser så interessante ud, som du havde ventet. Heldigvis kan du på flere måder ændre opsætningen af siden, så den kommer til at passe endnu bedre til dine behov.

I afsnittet Front Page får du serveret friske nyheder indenfor de emner, du valgte. Hvis du senere vil lave om på indstillingerne, kan du klikke på knappen *Edit Topics* i øverste højre hjørne. Du får så mulighed for at tilføje eller fjerne emner fra en liste over dine interesser.

I det venstre felt ser du alle emner, du ikke har valgt, og i det højre felt de emner, du har valgt. Markér et emne til venstre og klik *Select* for at tilføje det til dine interesser. Markér et emne til højre og klik *Remove* for at fjerne det fra dine interesser. Endelig kan du vælge, hvor mange overskrifter du vil have inden for hvert emne.

Søjlen i den venstre del af skærmen viser som udgangspunkt tre afsnit: børsinformationer, sport og vejret. Ved at klikke på den lille *Edit*-knap i øverste højre hjørne af hvert afsnit, kan du redigere, hvilke informationer fra hver gruppe du er særligt interesseret i. F.eks. kan du indstille, hvilke byer i Danmark du gerne vil have vejrudsigten fra, hvilke sportsgrene du gerne vil følge med i, og hvilke aktiekurser du gerne vil følge. Hvis du overhovedet ikke er interesseret i disse informationer, kan du ændre indholdet af søjlen ved at klikke på knappen *Edit Left-Hand Column* i toppen af søjlen. I stedet for sportsresultater og aktiekurser kan du f.eks. indsætte personlige links eller dit horoskop.

Din personlige indholdsfortegnelse

Ligesom du kan få personlige nyheder, kan du også få en personlig oversigt over kategorier og websteder fra Yahoo. Vælg menupunktet *Web* yderst til højre på listen i toppen af skærmen. Denne oversigt er dannet ved at tage kategorier og websteder fra Yahoo, som passer til dine interesser (hvis du vil ændre i dine interesser, skal du gå tilbage til *My News*-siden og klikke på *Edit Topics* som beskrevet ovenfor). I venstre søjle ser du links til en række specifikke websteder. I højre del af billedet får du en oversigt over kategorier og over søgninger efter bestemte ord, som er udvalgt ud fra dine interesser. Der kan dog sagtens være links, som du ikke er interesseret i. I så fald kan du ændre dem ved at klikke på *Edit*-knappen i det pågældende afsnit.

Indstillinger

Ved at vælge *User Settings* fra menuen i toppen af skærmen, kan du ændre på de oplysninger, som du gav under oprettelsen af din private side, dvs. skifte password, ændre din e-mail adresse, ændre din adresse etc. Derimod kan du ikke ændre på dine interesser herfra. Det skal gøres fra knappen *Edit Topics* på nyhedssiden. Du kan også indstille hvilken side du gerne vil have serveret som den første når du logger ind på My Yahoo. Denne indstilling skal du først ændre på, når du er blevet vant til at bruge systemet og har fundet en anden side, du hellere vil starte med end nyhedsforsiden.

GeoCities

www.geocities.com

På et tidspunkt er de fleste Internetbrugere ikke længere tilfredse med bare at surfe på nettet. Så er det blevet tid til selv at give noget tilbage til nettet. Det kan man gøre ved at lave sin egen hjemmeside, som alle andre netsurfere kan få adgang til. *Geocities* er et amerikansk firma, som tilbyder gratis hjemmesider til alle Internetbrugere. Hjemmesiderne må højest fylde 2 MB, skal være centreret om-kring et bestemt tema, må ikke være kommercielle eller indeholde porno, skal indeholde et link til Geocities og skal holdes vedlige.

Måske har du allerede mulighed for at have en webside hos din Internetudbyder, men fordelen ved GeoCities er, at du også får adgang til en række værktøjer som du kan bruge til at lave dine websider med.

GeoCities praler af, at næsten en million mennesker har fået en gratis hjemmeside. GeoCities er opdelt i omkring 40 forskellige områder, som hver er centreret omkring et enkelt tema. Hvert område ("*neighbourhood*") indeholder tusindvis af private hjemmesider. Områderne har geografiske navne, som antyder et tema. F.eks. handler *Athens* om filosofi, litteratur og uddannelse, mens *Colosseum* handler om sport. Før du opretter din egen hjemmeside hos GeoCities er det en god idé at kigge lidt rundt i de forskellige områder, og se hvad andre har brugt deres gratis hjemmeside til.

Sådan bliver du oprettet som bruger på GeoCities:

Fra forsiden vælger du knappen *Build now* og derefter *Basic Membership* (som er gratis). Så skal du udfylde en række oplysninger om dit navn, adresse, uddannelse og meget andet. Derefter får du en masse "tilbud" om information om alskens emner. Det meste er reklame, og du kan roligt sige nej tak til det hele.

Nu får du en oversigt over forskellige emnekategorier – f.eks. underholdning, samfund eller lignende. Klik på den kategori som passer bedst til det websted som du vil oprette – hvis du f.eks. har tænkt dig at lave et fanwebsted for din favoritskuespiller, så vælg kategorien underholdning.

Når du har valgt kategorien skal du vælge mellem en række specifikke områder med forskellige farvestrålende navne. Hvert område passer til et bestemt emne. Sørg for at have undersøgt om området passer til det tema, du har tænkt dig, at din hjemmeside skal omhandle. I dette eksempel vælger jeg området *Area51* som handler om science fiction.

C BourbonStreet Cruise down for a dose of jazz, Cajun food and Southern culture.
 C Broadway Take part in the excitement of live theatre.

Endelig bliver du bedt om at vælge adressen på dit websted. Geocities kommer selv op med en række muligheder. Hvert område er delt op i underområder, i dette tilfælde hedder de *portal*, *corridor* og lignende men navnene varierer fra område til område. Der er ikke nogen principiel forskel på disse underafdelinger, så det er mest et spørgsmål om at vælge et navn, du kan lide. Markér den underafdeling, du ønsker.

Klik på knappen *Move me in!* når du har valgt din adresse. Nu er du bruger på Geocities. Du får tilsendt en adgangskode til din e-mail adresse. Denne adgangskode skal du bruge næste gang du skal ind til dit websted på Geocities, men du kan allerede nu begynde at sætte dine sider op.

Systemet har nu oprettet en simpel hjemmeside, som indeholder dit brugernavn, beskrivelsen af din side og en meddelelse om, at du endnu ikke er "flyttet ind". Webadressen på din side består i

http://www.geocities.com/ samt navnet på dit område, navnet på underafdelingen og nummeret som du valgte tidligere. F.eks.:

www.geocities.com/Area51/Portal/8042

Adressen kan du give til andre mennesker, som så vil kunne se din side. Men først skal du have konstrueret din hjemmeside. Dette er et større arbejde, som vil kræve en del tid. Her får du kun en forsmag på, hvor-

dan det kan gøres. Du har flere muligheder, som alle kan vælges fra den velkomstside du får, når du netop har registreret dig.

Basic Editor er den simple, som kan bruges af alle, mens Geocities Builder er en avanceret metode som kun kan bruges hvis din webbrowser er Internet Explorer version 4 eller senere. Til gengæld er denne metode langt mere overskuelig og giver flere muligheder.

Det vil føre alt for vidt her at beskrive brugen af denne funktion som faktisk er et helt program i sig selv. Men faktisk er funktionen ikke svær at bruge hvis du er vant til at bruge andre programmer på computeren.

Endelig kan du også vælge selv at fremstille websiderne på din egen computer ved hjælp af et program, og derefter flytte dem ("uploade") til dit websted hos Geocities. Hvis denne metode tiltaler dig, kan du læse KnowWare-hæftet *Webdesign* som lærer dig hvordan du laver dine egne websider.

Area51/Corridor:		
C Area51/Corridor5302		
Area51/Orion:		
C Area51/Orion8126		
Area51/Portal:		
C Area51/Portal3667		
C Area51/Portal3809		
C Area51/Portal5864		
C Area51/Portal7742		
C Area51/Portal8042		
Area51/Quadrant		
C Area51/Quadrant1439		
C Area51/Quadrant1566		
O Area51/Quadrant1575		

	Build & Edit Add (Cool Stuff Get Traffic Make	Money Support
C LOG OUT	Create	Create A Page	Quick Links
My Website 🔸 My Mail		 Build your site with <u>GeoBuilder</u>, our easy page-building tool. No 	File Manager <u>GeoBuilder</u> <u>Add Cool Stuff</u>
My Account Chat		 HTML required! If you prefer HTML, use our <u>Advanced Editor</u> and unload files with ETP or 	• <u>Pages That Pay</u> <u>GeoCities Home</u>
Search		the File Manager.	Special Offers
Members'Help	Change	 Change Your Page Want to edit a page you created in GeoBuilder? 	Get cool ideas and advice for your home page from <u>Blueprint</u> .
Geo Plus Geo Shops		Just launch <u>GeoBuilder,</u> click the "Open" button and select the page from the list	 If you can use a mouse, you can <u>build your own</u> home page.
		 If you prefer HTML, use our <u>Advanced Editor</u> and 	 Find out <u>what's</u> <u>happening</u> at GeoCities, from

Når du senere skal vende tilbage til opbygningen af din webside, skal du logge ind på forsiden af Geocities ved at klikke på linket *Member's Area*. Når du har indtastet dit brugernavn og din adgangskode kommer du ind på et område med masser af værktøjer, information etc. for Geocities medlemmer. Klik på fanebladet *My website* for at få en oversigt over dine muligheder for at redigere i dit websted.

Udforsk selv de mange andre muligheder i medlemsområdet.

Alternativer

GeoCities er verdens største formidler af gratis websider, men der er mange andre på markedet. Du kan også få gratis websider hos **www.angelfire.com** eller **www.tripod.com**.

WordBot

www.cs.washington.edu/homes/kgolden/wordbot.html

WordBot er noget så genialt som et program, der kan slå ord på websider op i et leksikon eller en ordbog. Princippet er ganske enkelt. Der findes i hundredevis af ordbøger og leksika på nettet, som kan bruges til at slå ord op i. WordBot tager en hvilken som helst webside og laver hvert eneste ord på siden om til et link, som peger på dette ords forklaring i en ordbog, som du har specificeret. Hvis du f.eks. surfer på vatikanets sider og støder på et latinsk ord du ikke forstår, kan du vælge en latinengelsk ordbog og derefter klikke på ordet og få det oversat til engelsk. WordBot indeholder ikke i sig selv ordbøgerne. Ordbøgerne er stillet til rådighed af andre websteder, WordBot anvender blot disse ressourcer.

Når du åbner WordBot-forsiden, skal du vælge mellem forskellige måder at bruge WordBot på:

Først og fremmest skal du vælge mellem en version, der bruger frames og en version, der bruger forskellige vinduer. Frames versionen bruger to rammer i det samme vindue til at indeholde websiden og siden med opslagsordet, mens den anden metode indeholder de to websider i hvert sit vindue. Har du meget plads på skærmen er det formentlig bedst at have to vinduer, mens det er bedre med frames, hvis du ikke har så meget plads på skærmen.

Desuden skal du vælge, om du vil bruge JavaScript-versionen eller ej. JavaScript er et programmeringssprog, som er brugt til at forbedre funktionaliteten af systemet. Hvis du bruger Netscape kan du roligt vælge JavaScript-versionen. Internet Explorer virker desværre ikke sammen med JavaScriptversionen, så hvis du bruger denne browser er du nødt til at vælge Non-JavaScript-versionen.

Sådan bruger du WordBot i JavaScript-versionen

Klik på JavaScript with frames eller JavaScript with multiple windows.

Øverst til højre på siden er et felt, der hedder *Page*. Indtast adressen på den webside, du vil besøge i dette felt. Du skal skrive *http://* foran adressen (du kan ikke bare indtaste en adresse i browserens adressefelt, som du er vant til – det vil medføre, at du forlader WordBot).

Den pågældende side bliver åbnet – i dette tilfælde websiden **www.wired.com/news**. Øverst på siden er der indsat et specielt WordBot kontrolpanel som ikke normalt findes på denne side. Desuden er alle oprindelige links på siden blevet markeret med et særligt symbol, som forestiller en snoet pil. Hvis du ønsker at følge et link på traditionel vis, skal du ikke klikke på ordet, men i stedet klikke på dette symbol.

I rullegardinmenuen *Dictionary* skal du vælge, hvilken ordbog du vil slå op i. Du kan vælge mellem mange forskellige, f.eks. tysk-engelsk, engelsk-finsk eller latin-engelsk. Desværre er der endnu ikke nogen engelsk-dansk. Udover deciderede ordbøger kan du lave opslag i en forkortelsesordbog (*Acronym Dictionary*), en engelsk synonymordbog (*Roget's Thesaurus*) og et egentligt leksikon på engelsk (*Webster*). Du kan også lave søgninger på søgemaskinerne Altavista og Webcrawler med det ord, du klikker på som udgangspunkt.

Alle ord på siden er blevet til links, som fører til det pågældende ords forklaring i den ordbog, du har valgt. Du skal altså bare klikke på et ord for at læse ordbogsopslaget på dette ord. Resultatet kommer op i en anden frame eller et andet vindue afhængigt af, hvilken metode du valgte, da du startede. I dette tilfælde har jeg valgt ordbogen Hacker's Dictionary som indeholder forklaringer til en række edb-relaterede slangord. Hvis jeg klikker på ordet Digital, vil WordBot kalde den pågældende ordbog og slå ordet op (ifald det pågældende ord findes i ordbogen).

Vær opmærksom på, at resultatet af dit opslag er forskelligt afhængigt af, hvilken ordbog du har valgt. Hver ordbog præsenterer resultatet på sin egen måde. Du kan også komme ud for at få en fejlmeddelelse. Det kan skyldes, at ordbogen ikke eksisterer mere, eller har ændret adresse siden den blev inkluderet i WordBot. Du kan også meget nemt komme ud for at ordet, du har valgt at slå op, ikke eksisterer i ordbogen. De fleste ordbøger indeholder kun ordene i grund formen: F.eks. kan du sikkert slå *house* op, men ikke *houses*.

Knapperne øverst på siden bruges til at navigere mellem siderne. Knappen med et hus på fører tilbage til WordBots forside. Venstre-pil og højre-pil knapperne fører tilbage til sidste webside og frem igen *i den pågældende frame*. Hvis du ikke bruger frames svarer knapperne til de almindelige frem- og tilbage-knapper i browseren.

PCWebopaedia

www.pcwebopaedia.com

Man kan være helt sikker på én ting, når man surfer på nettet: Før eller siden støder man på en uforståelig teknisk betegnelse. Heldigvis findes der masser leksika på nettet, hvor disse ord kan slås op. Et af de bedste hedder PCWebopaedia.

Fra forsiden kan du indtaste ordet i feltet Search by keyword og klikke Go!:

• SEARCH:	
By keyword	
	Go!
or by category	
All Categories	▼ Go!

Hvis du ikke er på jagt efter forklaringen på et bestemt ord, kan du også klikke på dagens ord (*Term of the Day*) eller du kan vælge en bestemt kategori i menuen ...*or by category* og få en oversigt over alle ordene i denne kategori. Herfra kan du så vælge at slå et bestemt ord op.

Et opslag i leksikonet består af en side i to dele. Først er der en forklaring på ordet (*Definition*) og derefter en række links til relaterede websider på nettet (*Links*). Definitionen af et ord indeholder links til andre opslagsord i leksikonet.

I afsnittet *Links* er der links til artikler, ressourcer, firmaer og lignende, som har relation til det pågældende ord. Det er denne service, der gør PCWebopaedia bedre end de fleste andre opslagsværker på nettet, som kun definerer ordet.

Alternativer

Det er sjældent, at et Internet- eller computerrelateret ord ikke findes i PCWebopaedia. Men skulle det ske, kan du prøve **www.whatis.com** eller **www.netlingo.com**.

Især *whatis* kan anbefales, da den udover opslagsord også har en oversigt over Internettets historie og andre spændende opslag.

100hot

www.100hot.com

Det er sjovt og lærerigt at surfe rundt på nettet og følge sine egne interesser. Men engang imellem kan man godt blive nysgerrig efter, hvad alle andre egentlig foretager sig, når de er på nettet? *100hot* er en fortegnelse over de 100 mest populære websteder i verden inden for en lang række kategorier. Der er en generel liste samt lister over de 100 mest populære websteder inden for forskellige kategorier (f.eks. rejser, film eller biler). Listerne skal dog tages med et gran salt. Det er nemlig ikke teknisk muligt at lave præcise undersøgelser – 100hot benytter sig af stikprøver og statistiske redskaber. Alligevel giver 100hot formentlig et ganske godt indblik i, hvad der er de mest populære websteder. 100hot har dog sorteret visse typer af websteder fra den overordnede liste: først og fremmest erotiske websteder, der ellers ville være en del af på den overordnede liste (hvis du savner dem, kan de dog findes i en separat kategori). Desuden er Internetudbydere og universiteter sorteret fra, fordi de er værter for en masse private websider, men ikke kan betragtes som sammenhængende websteder.

Forskellige websteder er slået sammen under ét, hvis der er tale om ét firma (f.eks. er *Yahoo*, *Yahoo-ligans* og *My Yahoo* samlet under ét).

Hvis du vil se den overordnede liste (de 100 mest besøgte websteder uanset kategori), så skal du klikke på knappne *View this week's 100HOT* i venstre side.

Læg mærke til at der nogle gange står flere webadresser på samme plads. Det skyldes at forskellige websteder som tilhører samme firma slås sammen i et punkt.

Princippet er det samme hvis du vælger en af de mange kategorier, naturligvis med den forskel at du kun får de 100 populæreste websteder inden for den valgte kategori.

Alternativer

Søgeværktøjet WebCrawler har også en top100 liste på adressen www.webcrawler.com/WebCrawler/Fun/WC100.html

Den er ikke magen til 100hot, fordi den bliver udregnet på en anden måde.

Deja

www.deja.com/usenet

USENET er en samling af mere end 20.000 såkaldte *nyhedsgrupper*. "Nyhedsgrupper" er et uheldigt navn, de har nemlig ikke så meget med nyheder at gøre. I stedet er nyhedsgrupperne en slags diskussionsklubber, som egentlig bare består af en række e-mails samlet i et enkelt forum. Hver nyhedsgruppe handler om et bestemt emne og kan bruges til diskussioner, spørgsmål og svar, forslag, offentliggørelse af tekster eller lignende. Forskellen på almindelig e-mail og nyhedsgrupper er, at i stedet for at sende et brev til en person, sender man i stedet brevet til en nyhedsgruppe. Det fungerer ved, at en lang række computere på Internettet (såkaldte *newsservere*) er forbundet i et net (deraf navnet USENET), hvorigennem de udveksler artikler med hinanden. På den måde bliver den artikel, som du sender til en bestemt nyhedsgruppe, i løbet af et par dage offentliggjort på alle newsservere over hele verden. Artiklerne bliver kun opbevaret på newsserverne i et kort stykke tid, normalt mellem et par dage og et par uger. Derefter bliver de slettet.

Der findes nyhedsgrupper for alle mulige og umulige emner: filosofi, computere, sex, madlavning, shintoisme, drageflyvning og så videre. Alle kan sende indlæg til grupperne og give udtryk for deres egen mening, komme med forslag eller stille spørgsmål.

Som meget andet i computerverdenen har man også arrangeret nyhedsgrupperne i et hierarki for at gøre det overskueligt. Der er mindst 20.000 nyhedsgrupper i øjeblikket, men der kommer nye hver dag. Øverst finder man grupper som disse:

comp om computere, netværk, software etc.

- sci om videnskab.
- *rec* hobby/sport/kunst/bøger/film med mere.

soc kultur og sociale emner, religion etc.

- *talk* debat om alt muligt.
- news om USENET i sig selv.
- *misc* om alt muligt, som ikke falder under de andre kategorier.

alt forskellige emner lige fra tv-serier over blondine-vitser til pseudo-intellektuelle diskussioner om sex og samliv. I praksis er det her langt den største aktivitet foregår.

dk særlige danske emner

De egentlige nyhedsgrupper finder man længere nede i hierarkiet under mere eller mindre sigende navne. Hvis man interesserer sig for afrikansk kultur, skal man f.eks. se i gruppen *soc.culture.african*, hvis man er imod Internettet, læser man gruppen *alt.destroy.the.Internet*, og hvis man interesserer sig for katte, er det *rec.pets.cats*.

Der er stor forskel på tonen og stemningen i de forskellige nyhedsgrupper. Nogle grupper er meget dominerede af bestemte kulturer eller holdninger. Andre er en permanent slagmark mellem forskellige grupper. Atter andre er fredsommelige eller venlige grænsende til det kvalmende.

Nyhedsgrupperne kan være underholdende og lærerige, men de kan også være det rene spild af tid. Mange indlæg er forkert anbragte eller indeholder endeløse diskussioner om meningsløse emner. Nogle nyhedsgrupper holder sig overhovedet ikke til emnet, eller er direkte fup-grupper, hvor der ingen egentlig diskussion foregår. Det er nok ikke mere end allerhøjest en tredjedel af nyhedsgrupperne, som overhovedet indeholder reel aktivitet.

Indlæg i nyhedsgrupper er dog ofte mere ærlige, mere aktuelle og mere nyttige end websider. Hvis du for eksempel ønsker at finde informationer om begivenheder, der har fundet sted inden for de sidste døgn, kan du sikkert finde mange indlæg om det på USENET, hvorimod kun få websider, der har disse nye informationer. Hvis du vil kende folks personlige mening om et program, en bil eller en vaskemaskine er det også sandsynligt at du kan finde mere ærlige indlæg på USENET end på websider som ofte er drevet af kommercielle interesser.

Der kan nemt være tusindvis af indlæg i en enkelt nyhedsgruppe. For at kunne overskue den store mængde af informationer er indlæggene inddelt i *tråde (threads)*. En tråd består af et *oprindeligt* indlæg samt alle svar og kommentarer til dette og hinanden. Sålænge der sendes indlæg med samme subject, bliver tråden ført videre. Trådene gør det meget nemmere at overskue indlæggene i en nyhedsgruppe. Trådene gør det muligt at læse indlæggene i den rigtige rækkefølge og den rigtige sammenhæng. Desuden kan man også nemt droppe en tråd, hvis man synes, at emnet er uinteressant. Oprindeligt skulle man bruge et særligt program (en såkaldt newsreader) for at deltage i diskussioner på USENET, og det kan man også stadig gøre. Men i starten af 1995 startede *Deja*, som er et firma, der har specialiseret sig i at give adgang til nyhedsgrupperne via deres websider. Der er flere fordele ved Deja. Indlæggene i nyhedsgrupperne bliver opbevaret til evig tid i stedet for at blive slettet efter få uger. Det er langt nemmere at søge på tværs af en lang række nyhedsgrupper for at finde helt specifik information. Og man behøver ikke have et særligt newsreader-program, men kan bruge webbrowseren. Deja er mere besværligt at bruge hvis man mest er interesseret i at følge med og selv deltage i ganske bestemte nyhedsgrupper. I det tilfælde er det sikkert bedre at bruge et egentligt newsreader-program.

En simpel søgning (Quick Search)

Fra Deja-forsiden har du umiddelbar adgang til at søge i databasen over indlæg. Skriv et eller flere ord i feltet til venstre og klik på *Search*.

Search

Search Discussions

Power Search | Search Tips

Search recent I discussions in the standard I archive.

BROWSE DISCUSSIONS

alt. (alternative)	NEWS. (news)
Anything-goes type discussions covering	Information regarding the Usenet news
every conceivable topic from aliens to	network and software, including news
Zen.	servers and newsreaders.
FEC. (recreation)	biz. (business)
Discussions about arts, games, hobbies,	Discussions about business products and
music, sports, etc. If it's recreational, it's	services, including product debuts,
being discussed here.	upgrades, enhancements and reviews.

Deja søger i sin database over alle indlæg inden for den sidste måneds tid og finder alle indlæg, som indeholder *alle* de ord, du har angivet. Indlæggene bliver angivet med dato, score, indlæggets over-skrift (*Subject*), hvilken nyhedsgruppe indlægget tilhører og forfatteren til indlægget. Scoren er Deja' vurdering af, hvor godt indlægget passer til din søgning. I dette tilfælde har Deja fundet 154715 ind-læg på en søgning på ordet "*space*", samt en række nyhedsgrupper som har med ordet at gøre (nyhedsgrupperne vises øverst):

Discussion Forums	<u>View all</u> >>
rec.games.miniatures.warhammer	> sci.physics.relativity
sci.space.policy	alt.hackers.malicious
>> alt.games.final-fantasy	> alt.tv.buffy-v-slayer
Search again in only the forums y	ouve checked! Narrow Your Search

1-25 of 154715 matches			Pa	age 1 of 6189 <u>Next</u> >>
	<u>Date</u> 💌	Subject 💌	Forum 💌	Author 💌
	06/10/2000	SPACE	aus.tv.pay	Andrew Carter
	06/10/2000	<u>How to change space</u> range be	borland.public.delph	i <u>Amornsak</u> <u>Kosant</u>
	06/10/2000	It came From outer Space	uk.local.south-wales	s <u>Maisy McSoup</u>
	06/10/2000	Space Station spare pieces	rec.models.scale	<u>Bck2DFtr</u>
	06/10/2000	Re: Space Station spare	rec.models.scale	<u>Braungart</u>
	06/10/2000	Re: Aurora 2001 Space Clippe	rec.models.scale	<u>Sabotnator</u>

Klik på overskriften på det indlæg, som du ønsker at læse. Det pågældende indlæg kommer nu frem på skærmen:

>> Forum: rec.models.scale

>> <u>Thread</u>: Space Station spare pieces...?

>> Message 4 of 154715

Subject: Space Station spare pieces ...?

Date: 06/10/2000

Author: Bck2DFtr
bck2dftr@aol.com>

POST REPLY

<< previous in search · next in search >>

WY Save this thread

back to search results

I was just wondering if anyone had any few spare pieces from the MIR or Armagedon Russian **space** station model kits they can part with? Also, are these the only 2 modern **space** stations out there? Thanks.

Bck2DFtr@aol.com

Først og fremmest kan du naturligvis læse indlægget. Men du har også en lang række muligheder i form af en række ikoner i toppen af siden og en række links i bunden af siden:

- Ved at klikke på *previous in search* eller *next in search* kan du hoppe videre til forrige eller næste indlæg i din søgning.
- Ved at klikke på linket *Thread* får du en oversigt over den tråd, som det aktuelle indlæg er en del af. Indlægget er ofte en del af en længere sammenhængende diskussion, og det kan ofte være umuligt at forstå et indlæg uden at have læst de andre indlæg i den samme tråd.
- Hvis du er interesseret i mere information om forfatteren af indlægget, klikker du på forfatternavnet. Her får du en oversigt over alle de indlæg den pågældende person har sendt til USENET.

• Ved at klikke *Post Reply* kan du sende et indlæg som svar på det aktuelle indlæg. Dit indlæg vil de rmed blive tilføjet til den pågældende tråd og blive anbragt i den pågældende nyhedsgruppe, så hele verden kan få adgang til det.

Send dit eget indlæg

Deja giver mulighed for at du selv kan sende indlæg til nyhedsgrupperne.

Før du kan bruge Deja til det, skal du registreres som bruger. Det gøres ved at registrere dig med emailadresse og adgangskode, og derefter svare på en e-mail som bliver sendt til dig.

Fra forsiden kan det gøres ved at klikke på *Post Message*. Mens du læser et andet indlæg kan det gøres ved at klikke *Post Message* (hvis du vil sende et indlæg til den samme nyhedsgruppe) eller *Post Reply* (hvis du vil sende et indlæg som svar på det indlæg, du læser – dette indlæg bliver dermed et led i den pågældende tråd).

Du skal indtaste din e-mail adresse, en overskrift (*subject*) til dit brev og hvilken nyhedsgruppe, du vil sende til, hvis disse oplysninger ikke allerede er indstillet af Deja.

Find interessante nyhedsgrupper

Det er meget svært at overskue de mange tusinde nyhedsgrupper på USENET. Du kan bruge kategorioversigten til at finde frem til netop de nyhedsgrupper, der er interessante for dig. Oversigten svarer nærmest til emne-hierarkiet på Yahoo og de fleste andre indholdsfortegnelser, med den forskel at du ikke finder websider, men indlæg i nyhedsgrupper

Du får også overskrifter fra spændende indlæg (udvalgt af Deja's redaktører).

Alternativer

Realize og Talkway er to konkurrenter til Deja. Du finder dem på **www.realize.com** og **www.talkway.com**.

Babelfish

babelfish.altavista.com

Babelfish er en oversættertjeneste, som kan oversætte tekst og websider mellem forskellige sprog. Desværre er dansk endnu ikke et af sprogene, men der er mulighed for at oversætte fra engelsk til fransk, tysk, spansk, protugisisk eller italiensk og den modsatte vej.

Babelfish er ganske enkel at bruge: Indtast en tekst i feltet, vælg hvilket sprog der skal oversætte fra og til, og tryk på translate:

Translate Anything

•	Text Enter text for translation:			
	My name is Torben,	and I am testing	this website	<u> </u>
				-
0	Website Or enter the Web Ad	dress of the page you wish) to translate:	
	http://			
Translat	te from English to Portuque	se 🗸 🛛 Translate	How to use Babel Fish?	

I dette eksempel får jeg min tekst ud på portugisisk:

Translate Anything

Men Babelfish kan ikke bare oversætte tekster som du selv skriver ind. Den kan også oversætte websider, bare du giver den adressen på webside og fortæller hvilket sprog der skal oversættes fra og til. Lige nu står jeg f.eks. på de franske statsbaners websted (**www.sncf.fr**) og forsøger at læse om hvordan man kan få tilsendt togbilletter.

Vos billets à domicile

Vous n'avez pas forcément toujours le temps de passer à la gare chercher vos billets de train, surtout si vous habitez loin de celle-ci. Pour vous, la SNCF a mis au point un service très pratique d'envoi des billets à domicile.

Il vous suffit de commander vos billets par téléphone, par Minitel et par internet au moins 4 jours avant le départ

(7 jours si vous habitez à l'étranger) et d'effectuer votre paiement par carte bancaire (télépaiement) : vos billets prendront gratuitement le chemin de votre boîte aux lettres.

Pour commander votre billet :

Par téléphone : vous pouvez appeler Ligne Directe : 08 36 35 35 35 (2.21 (0.34 EUR) /mn), accessible tous les jours de 7h à 22 h.

Det går ikke så godt, så jeg prøver at skrive adressen på siden ind i Babelfish (husk at du kan kopiere tekst fra adressefeltet i browseren med menupunkterne *Rediger*|*Kopier* og bagefter *Rediger*|*Sæt ind*)

og vælger at det skal oversættes fra fransk til engelsk:

	En France et en Europe		es Lignes
Réservations	Guide	Nos adresses	A l'Affiche

Vos billets à domicile

You inevitably always do not have time to pass to the station to seek your train tickets, especially if you live far from this one. For you, the SNCF developed a very practical service of sending of the tickets in residence.

Il vous suffit de commander vos billets par téléphone, par Minitel et par internet au moins 4 jours avant le départ

(7 days if you live abroad) and to carry out your payment by bank card (home-bankings): your tickets will take free the path of your mailbox.

To control your ticket:

- By telephone: you can call Hot Line: 08 36 35 35 35 (2.21 (0,34 EUR) / mn) , accessible tous.les.jours from 7h to 22 H.

Ganske vist er det ikke det pæneste engelsk, og der vil ofte være fejl og forkerte formuleringer, men i store træk kan det godt læses og anvendes. Du vil opdage at nogle tekster ikke bliver oversat – det skyldes at det i virkeligheden er billeder som indeholder tekst, og Babelfish kan ikke oversætte et billede. Det betyder at f.eks. menuer og overskrifter ofte ikke vil blive oversat.

Docspace

www.docspace.com

Docspace kan bruges til at opbevare og transportere store filer:

- Opbevare: Hvis du har brug for plads på din harddisk, men ikke kan nænne at slette noget, kan docspace bruges som oplagringsplads.
- Transportere: Det er ikke altid muligt at sende store filer (mere end 1-2 Megabytes) med e-mail. Man risikerer at en e-mail med en stor fil får serveren til at gå ned eller blokerer modtagerens email program. Docspace er et alternativ til at sende store filer med e-mail.

Docspace tilbyder ganske gratis oplagringsplads op til 50 MB, og forsendelse af filer op til 5 MB. Hvis du har brug for mere, kan du betale for det, og få flere muligheder.

På forsiden klikker du på *Register*. Du skal derefter vælge om du vil have den gratis service, eller om du vil betale for at få mere lagerplads og flere muligheder.

Derefter skal du du udfylde dit navn og adresse, acceptere aftalen med docspace og endelig vælge et brugernavn og en adgangskode.

Når du har gjort det, får du tilsendt en e-mail, til den e-mail adresse du har opgivet. Først når du har fulgt anvisningerne i denne mail (du skal gå ind på en side som du får adressen på, og derefter indtaste dit brugernavn og din adgangskode) er du registreret som bruger.

Nu bliver du præsenteret for en oversigt over dine filer. Fra starten ligger der kun en enkelt fil (en velkomst til servicen), men nu kan du begynde at flytter filer op.

Klik på fanebladet Files ude til venstre for at se en oversigt over dine filer på Docspace. Klik på knappen med en pil opad, når du vil uploade en fil, dvs. flytte en fil fra din egen harddisk og op på docspace. Du skal bare klikke på browse-knappen, udvælge en fil fra din harddisk og derefter klikke på knappen Upload.

	FILE OFLOAD	
	NUMBER OF FILES	
FILES	C:\WINDOWS\Desktop\Frisk fra nettet\gp60.zi;	Browse
		Browse
		Browse
	• You can edit the default number of files to up	load in options.
DESTINATION	My Drive	
NOTES		<u></u>
		•
Upload Cancel		
PLEASE WAIT FOR A CO	NFIRMATION PAGE BEFORE LEAVING THIS PAGE.	

FILE UPLOAD

Din fil bliver nu kopieret til docspace. Der kan godt gå meget lang tid, hvor det ser ud som om der ikke sker noget. Hvor lang tid der går afhænger af hvor stor din fil er, og hvor hurtig din forbindelse til Internettet er.

You have successfully uploaded these files...

	Name	Size
ą	gp60. zip	1.3M

...to the following directory

My Drive

Først når du får en bekræftelse som vist her, er din fil uploadet til docspace. Hvis du får mange filer i dit docspace, kan du sortere dem efter navn, størrelse eller dato ved at klikke på de grå overskrifts-bjælker.

E.		TECHNOLO	GY PROVIDED BY	THE docSPACE COMPANY
docSPAC	E			drive
11 files	1 * *	+2 1	XB	
Soptions	Name		Size	Date Modified
\$ billing	📕 <u>My Drive</u>			Mar-20-99 6:27 AM
7 help	🕘 <u>Welcome_T</u>	o_docSpace_Drive.html	5k	Mar-20-99 6:27 AM
C feed back	👰 <u>gp60. zip</u>		1.3M	Mar-20-99 6:47 AM
→ exit				

Du kan markere en fil ved at klikke på den en enkelt gang. Den vil så blive markeret med en grå stribe. Du kan downloade filen igen (til den samme computer eller en anden computer) ved at markere filen og derefter klikke på knappen med en ned-pil. Du kan også lave nye mapper, kopiere og sætte ind, og lede efter filer, næsten som du kender det fra din egen computer (hvis du bruger Windows).

mySimon

www.mysimon.com

Hvis du køber varer på internettet, er der ofte penge at spare i forhold til almindelige butikker. Ved hjælp af mySimon kan du ovenikøbet lave en prissammenligning mellem forskellige webbutikker, således at du kan købe varen det sted hvor den er billigst.

Fra forsiden kan du søge på et ord eller dykke ned i emnehierarkiet:

Her har jeg f.eks. valgt at finde priser på golfkøller. Det giver mig en formular som er specielt tilrettet denne type varer, som jeg skal udfylde ud fra de krav jeg har til produktet:

Manufacturer:				
Any 💌				
Club Type:				
Irons 💌				
Brand Type:				
Both 💌				
Person:				
Any 💌				
Keyword: (optional)				
Search:				
Merchants 🗌 Auctions				
Go Shop!				

Når man klikker knappen laver mySimon en søgning på alle de varer som passer til søgningen. Listen er sorteret efter pris, således at de billigste varer står øverst:

Merchant <	<u>Manufacturer</u> <	Name <	<u>Gender</u> \blacktriangleleft	Price <			
chipshot.com home profile Gómez + + + Certified Merchant	Chipshot.com	Chipshot.com XT-55 Irons with Steel Shafts Great looks and playability make this iron a standout in our lineup. This stainless-steel head features rearweight technologya feature which not only lowers the center of gravity, but also moves it	Mens	\$269.99 <mark> BUY!</mark>			
	Free 3 day FedXpress Shipping on Everything!						
chipshot.com home ' profile Gómez + + + Certified Merchant	Chipshot.com	Chipshot.com XT-55 Irons with Steel Shafts Great looks and playability make this iron a standout in our lineup. This stainless-steel head features rearweight technologya feature which not only lowers the center of gravity, but also moves it	Senior	\$269.99 <mark>BUY!</mark>			
Free 3 day FedXpress Shipping on Everything!							

Ved at følge links til varen bliver man sendt til det pågældende websted hvor man har mulighed for at købe varen (man forlader dog ikke helt mySimon, som beholder en smal stribe øverst på skærmen).

Vær opmærksom på:

- Søgningen dækker ikke nødvendigvis alle webbutikker på internettet (der er en hovedvægt på amerikanske og engelsk-sprogede firmaer)
- Der kan være fejl i oplysningerne
- Den billigste vare er ikke nødvendigvis den billigste når forsendelse og eventuelle andre omkostninger er indregnet, så i nogle tilfælde er du stadig nødt til at selv at regne lidt på priserne
- Den billigste vare er ikke nødvendigvis det bedste køb. Måske er der en lidt dyrere vare som er langt bedre kvalitet

Shields up!

<u>grc.com</u>

Shields Up! er kun for Windows brugere.

Når du er koblet på Internettet, løber du en teoretisk risiko for at fremmede kan få adgang til din computer, og f.eks. læse eller ødelægge filer på din harddisk. Om det er muligt, afhænger af en lang række netværksindstillinger og hvordan din forbindelse til Internettet er etableret (f.eks. via modem eller en fast forbindelse).

Der er størst sandsynlighed for problemer hvis du er permanent koblet til Internettet (f.eks. med en ADSL-forbindelse eller lignende) eller hvis du har et lokalnetværk i dit hjem.

Hvis du ikke ved noget om netværk og ikke kender betydningen af de mange indstillinger som kan laves, vil jeg foreslå at du prøver den gratis service Shields up! Det er et websted som kan teste din computer for en række kendte svagheder eller mulige huller som kan benyttes af andre til at få adgang til din computer mod din vilje. Hvis testen finder at der er problemer med sikkerheden på din computer, kan du få en række gode råd og anvisninger til hvordan du kan sikre din computer.

Fra forsiden følg linket til Shields up!

Derefter kan du vælge en af de to muligheder "Test My Shields!" eller "Probe My Ports!". Der er tale om to forskellige typer af tests, og du bør foretage dem begge – rækkefølgen er ligegyldig.

Pressing these buttons grants your formal permission and requests our connection to your computer for the display of data that can be gained by anyone across the Internet:

Test My Shields ! Probe My Ports !

"Test My Shields!" kan aflæse din computers adresse på Internettet, og forsøger derefter at kontakte denne adresse på forskellige måder (blandt andet forsøger den at kontakte din maskine som om den var en server på Internettet).

Shields UP! is checking **YOUR** computer's Internet connection security . . . currently located at IP:

Please Stand By. . .

Det tager kun ganske få sekunder at køre denne test. Derefter får du en rapport om hvordan testen gik. Hvis du er heldig, viser det sig at din computer er sikker. I bedste fald får du beskeden "*All attempts to get any information from your computer have FAILED*", og i så fald kan du roligt fortsætte til den næste test.

"Probe My Ports!" er en anden form for test, som viser om det er muligt at opnå kontakt til din computer via en række almindeligt brugte såkaldte *porte*. En port er egentlig bare et nummer, som beskriver en bestemt måde at kontakte din computer på, men du kan også tænke på det bogstaveligt – som en åbning som giver andre computere adgang til din computer.

Igen kan du være heldig at der ikke er nogen problemer. I bedste fald er dine porte "stealth"beskyttede, dvs. at de er helt usynlige og utilgængelige for andre. Måske er dine porte bare lukkede ("closed") hvilket betyder at de er synlige, men ikke tilgængelige for andre, og dette er også sikkert nok.

Port	Service	Status	Security Implications
21	FTP	Closed	Your computer has responded that this port exists but is currently closed to connections.
23	Telnet	Closed	Your computer has responded that this port exists but is currently closed to connections.
25	SMTP	Closed	Your computer has responded that this port exists but is currently closed to connections.
79	Finger	Closed	Your computer has responded that this port exists but is currently closed to connections.
80	HTTP	Closed	Your computer has responded that this port exists but is currently closed to connections.

Hvis en test afslører at der er problemer med sikkerheden, må du i gang med at læse om hvordan du kan løse problemet. Webstedet tilbyder en lang række beskrivelser og gode råd, samt forskellige typer af software som kan forbedre sikkerheden.

Selvom Shields Up! har sagt god for din computer, er dette ikke en 100% garanti for at der ikke er sikkerhedsproblemer. Blandt andet tester den ikke alle porte, og der er andre typer af sikkerhedsproblemer som den slet ikke tester for. Men for de fleste almindelige Internetbrugere er det det bedste der kan gøres.

For at *Shields up!* kan teste dit system skal det kende det såkaldte IP-nummer på din computer. IPnummeret er fire tal adskilt af punktummer (f.eks. 195.47.156.116) som identificerer din computer på Internettet (hvis du kobler op til Internettet med modem, får du et forskelligt IP-nummer fra gang til gang).

Shields Up! kan selv aflæse dit IP-nummer, men i enkelte tilfælde kan den risikere at læse forkert, og i så fald er det en anden computer end din egen, der bliver testet! For at undgå dette kan du fra webstedet downloade et lille program (*IP Agent*) som kan aflæse dit IP-nummer med sikkerhed.

Hvis du bruger din computer til at kalde op til Internettet via flere forskellige – f.eks. en bærbar som er koblet til Internettet via lokalnettet på arbejde og over modem hjemmefra – bør du tjekke under begge forhold. Du bør også tjekke igen hvis du skifter eller opgraderer dit operativsystem, eller hvis du ændrer i computerens netværksindstillinger.

Privacy.net

www.privacy.net

Når du surfer rundt på internettet er det muligt for nogle at følge dine bevægelser og aflæse en lang række informationer om dig. Det er især ejerne af de websteder du besøger, som kan udspionere dig på den måde, men det kan også være f.eks. systemadministratoren på din arbejdsplads eller din internetudbyder.

Hos privacy.net kan du læse en lang række artikler om sikring af private oplysninger og hvordan f.eks. firmaer skaffer og bruger informationer om websurferne.

Her er bare et par eksempler på hvordan informationer kan opsnappes og misbruges:

• Firmaet DoubleClick som står for reklamebannerne på mange forskellige websteder kan følge din færden på tværs af mange af de populære websteder, og kan f.eks. sælge denne information til interesserede. I princippet kan denne information blive lagret til evig tid, og pludselig en dag blive brugt imod dig.

- Mange websteder aflæser adressen på din computer, og kan se hvilket land du kommer fra. Denne information kan f.eks. bruges til at vise dig reklamer på dansk, selvom du surfer på et engelsk-sproget websted.
- Et websted kan aflæse adressen på din computer, og f.eks. offentliggøre den, således at andre kan se at du har besøgt det pågældende websted. F.eks. offentliggjorde et pornografisk websted adresserne på computere i det svenske parlament som havde besøgt den pågældende adresse. I sidste ende kunne denne information bruges til at spore hvilke enkeltpersoner der konkret havde besøgt det pågældende websted.

Den mest interessante tjeneste hos privacy.net er muligheden for at se nøjagtig hvilke oplysninger du egentlig afgiver når du surfer. Det gøres ved at vælge knappen "Analyze your internet security", hvorefter du får en lang liste over alle de oplysninger som det er muligt for et websted at aflæse om dig og den computer du sidder ved (det tager et stykke tid at lave hele analysen).

Når du har læst denne liste har du i det mindste en forståelse for hvilke oplysninger du afgiver når du surfer på nettet.

Anonymizer

www.anonymizer.com

Når du surfer rundt på internettet er det muligt for nogle at følge dine bevægelser langt mere nøjagtigt end du nok forestiller dig. Det er f.eks. systemadministratoren på din arbejdsplads, din internetudbyder og ikke mindst ejerne af de websteder du besøger. Læs afsnittet om *privacy.net* ovenfor, for at få et overblik over hvilke oplysninger du ufrivilligt afgiver.

Med Anonymizer er det muligt at sløre sine spor fuldstændigt, således at webstederne, som du besøger, ikke kan aflæse nogle som helst oplysninger om dig. Du kommer til at fremstå fuldstændig anonymt. Tjenesten koster penge, men det er muligt at bruge den gratis med en indbygget forsinkelse. Sådan foregår det:

I stedet for at skrive en webadresse i adressefeltet i din browser, går du til **www.anonymizer.com**, og skriver adressen i feltet *Surf Anonymously*.

Betalende brugere skal derefter logge ind, mens gratis-brugere klikker knappen "*Surf for free*". Herefter bliver du sendt til den adresse du indtastede, men fuldstændigt anonymt, så det er umuligt for det pågældende sted at spore dig eller skaffe oplysninger om dig. Du kan roligt følge links rundt på nettet – du vil stadig være fuldstændig anonym. Hvis du skal indtaste en ny webadresse er det dog vigtigt at du ikke gør det i det normale adressefelt i browseren, men bruger feltet som Anonymizer indsætter øverst på alle websider som du surfer til.

Vær opmærksom på at der er visse ulemper ved at bruge en tjeneste som Anonymizer.

- Den store klods med Anonymizers logo og adressefelt som bliver indsat øverst på hver side, og gør siderne lidt mere uoverskuelige (og grimme).
- Du kan ikke indtaste nye adresser i det almindelige adressefelt i browseren
- Adresserne i adressefeltet bliver meget længere og sværere at gennemskue
- Forsinkelsen hvis du bruger den gratis service

• Der kan være visse funktioner på nogle websteder som du ganske enkelt ikke kan bruge

På grund af disse ulemper vil de fleste mennesker nok vælge kun at bruge Anonymizer i særlige tilfælde, hvor de føler at de har et særligt behov for at være anonyme.

Den gratis Anonymizer gør dig kun anonym overfor de websteder du besøger. Derimod er det stadig muligt for f.eks. systemadministratoren i dit firma eller din internetudbyder at følge med i hvilke websteder du besøger. Hvis du også vil forhindre det skal du bruge betalings-tjenesten.

Brug Internettet optimalt

Det grundlæggende	4
Spørgsmål og svar	5
At søge på nettet	8
Yahoo!	
Oversigt over sidens placering i hierarkiet	9
Søgefelt	9
Liste over underkategorier	9
Oversigt over websider	9
Nogle gode tips når du bruger Yahoo!	
Andre muligheder med Yahoo	
Alternativer	
Open directory project	
Jubii	
Alternativer	
HotBot	
En simpel søgning med HotBot	
Gode råd til brugen af HotBot	
Lav om på kriterierne for søgeordene	
Raffinér din søgning vderligere	
Flere tips	
Alternativer	
Google	
"Citationstegn"	
+	
Sprog	
Indholdsfortegnelse	20
Northernlight	
Toptenlinks.com	
Search com	
Shareware com	25
Hent programmer på Internettet	26
Download	27
Udnakning	28
Installation	
Browsers com	29
Download den ønskede webbrowser eller plug-in	
TUCOWS	
Alternativer	
Updates.com	
E-Post Danmark Adressekataloget	
Sådan laver du en simpel søgning	35
Udvidet søgning	
Omvendt søgning	35
Hvor kommer email-adresserne fra?	35
Alternativer	36
Yahoo People Search	36
En simpel søgning på Yahoo People Search	36
En avanceret søgning	37
Din egen registrering	38

Alternativer	
Netaddress	
Brug webbrowseren til at læse og sende post	
Brug dit eget e-mail program til at læse og sende post	41
Liszt	41
eGroups	42
Netscape PowerStart	
Sådan laver du din egen startside	47
My Yahoo!	
Dine personlige nyheder	48
Din personlige indholdsfortegnelse	49
Indstillinger	49
GeoCities	49
Alternativer	52
WordBot	52
Sådan bruger du WordBot i JavaScript-versionen	53
PCWebopaedia	53
Alternativer	54
100hot	54
Alternativer	56
Deja	56
En simpel søgning (Quick Search)	57
Send dit eget indlæg	59
Find interessante nyhedsgrupper	59
Alternativer	59
Babelfish	59
Docspace	61
mySimon	64
Shields up!	66
Privacy.net	67
Anonymizer	68

ISBN 87-90027-73-6 **KnowWare**